

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61.119.0000

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99 00000

Walka z pornografią wesła u nas w życie

Koresp. warsz. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

W „Dzienniku Ustaw” ogłoszono wczoraj konwencję o zwalczaniu wydawnictw pornograficznych, podpisaną w Genewie jeszcze we wrześniu 1923 r., a także obwieszczenie o ratyfikacji tej konwencji przez Polskę i wprowadzenie jej u nas w życie.

Dyrektor Banku Gospodarczego zawieszony w czynnościach

Dla rozpatrzenia zatargu między jednym z dyrektorów Banku Gosp. Kraj. p. Szporem a komisarzem tego banku, p. Narbutem, minister skarbu wyznaczył komisję, złożoną z pp. Czuderny, Merunowicza, Olszewskiego i Broniewskiego.

Do czasu orzeczenia tej komisji dyr. Szpor będzie zawieszony w czynnościach.

Nie podpisano paktu łotewsko-sowieckiego.

WARSZAWA 17.8. PAT. Kilka gazet polskich przedrukowało telegram z Rygi z dnia 13 b. m., według którego p. Cielens, łotewski minister spraw zagranicznych z jednej strony i delegaci Z.S.R.R. z drugiej mieli podpisać łotewsko-sowiecki pakt o nieagresji. Poselstwo łotewskie jest upoważnione do kategorycznego zaprzeczenia powyższej, wszelkich podstaw pozbawionej informacji.

3000 dol. żądają Sowiety za pomoc, udzieloną kap. Orlińskiemu

Rząd ZSSR wystosował do rządu Rzplitej Polski notę, w której domaga się 3000 dolarów odszkodowania za pomoc, udzieloną kpt. Orlińskiemu i sierżantowi Kubiakowi w czasie lotu z Warszawy do Tokio.

Do wynajęcia pojedyncze pokoje oraz 1 i 2 pokojowe mieszkania z kuchnią

z wszelkimi wygodami przy ulicy Bazarnej Nr 7. 6045-8

Bliższych wiadomości udziela
A. Sztajnszajder Północna 12
telefon 30-96
od 4 — 6 po południu.

Dr. Klukow
Zielona 9
powrócił.

Francusko - niemiecki układ handlowy gwarantuje wzajemnie zasadę narodu najbardziej uprzywilejowanego Najważniejsze wydarzenia polityczne ostatniego okresu

PARYŻ 17.8. PAT. Dziś rano został tu podpisany układ handlowy francusko-niemiecki. W myśl tego układu, Francja i Niemcy przyznają sobie wzajemnie klauzulę narodu najbardziej uprzywilejowanego w stosunku do wszystkich niemal produktów swego wywozu. Wzajemnie za obecną francuską taryfę minimalną lub ewentualną nową taryfę minimalną Niemcy przyznają Francji taryfę, ustaloną na rzecz innych państw. Większość stawek, przyznanych Niemcom, będzie mogła być w okresie trwania układu zmodyfikowana tylko zgodnie z oficjalnym indeksem cen hurtowych, podczas gdy dla większości wytworów przemysłu francuskiego, wymienionych w konwencji, Niemcy zobowiązują się skonsolidować swe taryfy, wyrażone w markach złotych. Układ zapewnia całkowitą swobodę parlamentu francuskiego w sprawie projektowanej reformy celnej. Bez względu na to, czy reforma ta będzie przeprowadzona, czy nie, oba kraje gwarantują sobie zasadę narodu najbardziej uprzywilejowanego, poczynając od dnia 15 grudnia 1928 roku., o ile konwencja nie będzie przedtem anulowana. Sytuacja osób fizycznych i prawnych, klauzule, dotyczące żeglugi morskiej i rzecznej, sprawy kolejowe oraz kwestja statków niemieckich w kolonjach i krajach, znajdujących się pod protektoratem francuskim, oparte są na zasadach prawa międzynarodowego, a częstokroć na zasadach, przyjętych w ostatnich

konwencjach, zawieranych pod egidą Ligi Narodów. Układ wejdzie w życie dnia 6 września.

BERLIN, 17 (PAT)—Jak twierdzą dzienniki berlińskie, traktat handlowy francusko-niemiecki ma obowiązywać od dn. 5 września r.b. do 1 kwietnia 1929 r. W dniu tym oba państwa mają prawo wypowiedzenia traktatu z terminem 3-miesięcznym. Poza tym traktat przewiduje możliwość wypowiedzenia w tym wypadku, gdyby parlament francuski uchwalił nową taryfę celną przed upływem terminu, w którym traktat ten obowiązuje.

Prasa berlińska

BERLIN, 17 (PAT)—Prasa berlińska zajmuje się dzisiaj sprawą podpisania niemiecko-francuskiego traktatu handlowego, charakteryzując go jako najważniejsze wydarzenie polityczne ostatniego okresu.

Jedną tylko skrajnie nacjonalistyczną, „Deutsche Zeitung” nazywa traktat ciężką porażką gospodarczą, nie motywując tego jednak dokładnie i wymieniając jako główny punkt nieprzyznania Niemcom prawa osiedlenia się w Maroku. Wszystkie inne dzienniki określają traktat jako doniosłe wydarzenie w stosunkach politycznych francusko-niemieckich, usuwając wreszcie cały szereg kwestji które dawały powody do ustawicznych tarć i utrudniały stosunki gospodarcze jak również polityczne z Francją.

Niemcy utrudniają porozumienia z Polską Odmowa współpracy przez niemiecko-narodowych ma na celu szkodzenie przemysłowi i przysługę dla agrarjuszy

BERLIN, 17 sierpnia, (PAT). — Wobec odmowy, udzielonej przez trzech posłów niemiecko-narodowych prof. Hoetzsch, Spahna i Lejeuna na zaproszenie ich do komitetu porozumienia polsko-niemieckiego, zamieszcza „Berliner Tageblatt” ostry artykuł, zarzucający stronnictwu niemiecko-narodowemu, a przede wszystkim kierownikowi stronnictwa hr. Westarpowi, że przez odrzucenie udziału w Komitecie polsko-niemieckim utrudnia rokowania polsko-niemieckie i krzyżuje politykę Stresemanna. Dziennik przypomina, że prof. Hoetzsch przyjął w swoim czasie propozycję min. Stresemanna do wzięcia udziału w charakterze rzeczoznawcy w delegacji niemieckiej do Genewy, a dopiero później, pod naciskiem swego stronnictwa, cofnął się od udziału w tej delegacji. Prof. Hoetzsch ma, jak twierdzi dziennik, więcej zrozumienia dla sprawy polsko-niemieckiej, niż jego koledzy partyjni z min. Hergtem na czele, którego wystąpienie bytomskie wywołało akcję dyplomatyczną ze strony Warszawy. Z tego powodu „Berliner Tageblatt” przypuszcza, że prof. Hoetzsch, odmawiając wzięcia udziału w Komitecie polsko-niemieckim, kierował się nie

własnym przekonaniem, lecz dyrektywami swego stronnictwa.

W każdym razie faktem dominującym w całej tej sprawie jest okoliczność, że przedstawiciele jednej z kierowniczych partji obecnego gabinetu ogłaszają krótko i apodyktycznie, że rozwiązanie zagadnienia, w którym rząd niemiecki jest zainteresowany ze względów politycznych i gospodarczych, jest nieosiągalne. W najbliższym czasie mają być podjęte nanowo rokowania handlowe polsko-niemieckie; popieraniu ich miał służyć wspomniany komitet, w którym stronnictwo niemiecko-narodowe w tak ostry sposób odmówiło wzięcia udziału. Hr. Westarp i jego przyjaciele skorzystali tu znow z sposobności, aby swą odmową oddać usługę jednostronnym agrarnym interesom niemiecko-narodowych i wyrządzić szkodę kołom przemysłowym, rzemieślniczym i handlowym.

Polacy ponoszą również poważną część winy za to, że wojna handlowa między obu krajami nie została dotychczas zakończona. Wykorzystali oni niedawną mowę min. Hergta i teraz powitali z wdzięcznością odmowę trzech posłów, jako doskonałą dla nich ma-

terją agitacyjny. Nawet p. Lewald, który przy prowadzeniu rokowań okazał się, jak to stwierdzili uczestnicy tych rokowań, zbyt dostępnym dla niemiecko-narodowego sposobu myślenia, mu się chyba zastrzec przeciwko temu, aby mu w ten sposób utrudniano jego stanowisko. Przede wszystkim jednak wysuwa się zagadnienie, kiedy wreszcie p. Marx i Stresemann zdobędą sobie jakieś zabezpieczenie przeciw najrozmaitszym trudnościom, wytwarzanym ustawicznie przez czynniki, kierujące się interesami partyjnymi stronnictwa niemiecko-narodowego. Dziennik zapytuje, skąd hr. Westarp ma wiadomość, że zabiegi nad wyrównaniem przeciwności polsko-niemieckich są bezcelowe. Czyżby to było przewidywane, że rokowaniom polsko-niemieckim będą w dalszym ciągu nadawały kierunek nie względu na żądania przemysłu niemieckiego, lecz lęk przed polską nierogacizną i polskimi kartoflami. P. Stresemann powinien wreszcie położyć kres temu, aby skłonności prorocze „Deutsch National’ów” ułatwiały ustawicznie w niepożądany sposób sytuację taktyczną strony polskiej.

Liczniki źle funkcjonują jeszcze jeden dowód

Aparat używany bez przerwy nie wykazał... ani jednej rozmowy

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telefonuje:

Związek abonentów telefonicznych w dalszym ciągu otrzymuje ciekawe listy od właścicieli telefonów w sprawie liczników. Między innymi wczoraj związek otrzymał następujący list od Wileńskiego Banku Handlowego w Warszawie:

Niniejszym komunikujemy panom, że dn. 16 b. m. o godzinie 11 m. 5 zrana zadzwoniono do nas z zarządu telefonów, aby sprawdzić czy aparat Nr. 62-86 jest abonowany przez nasz bank, poczem oznajmiono nam, że przez cały miesiąc lipiec licznik tego numeru nie wykazał ani jednej rozmowy, osoba sprawdzająca zapytywała nas, czy biuro banku było przez lipiec zamknięte, względnie czy osoba, korzystająca z tego aparatu, była w ciągu lipca na urlopie. Oświadczyliśmy, iż aparat znajduje się w banku, który był bez przerwy czynny. Oznajmiono nam wówczas, że licznik był widocznie uszkodzony, ponieważ żadnych rozmów nie wykazał.

Wileński Bank Handlowy podaje tę informację do powszechnej wiadomości jako jeszcze jeden dowód, zupełnie wadliwego i dziwnego funkcjonowania liczników.

Dr. med.
R. Bornstein
chor. wewn. i nerw.
powrócił
Traugutta 9.

Powrócił
Dr. med.
PRYBULSKI
Zawadzka Nr. 1, tel. 25-38.
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczościowe.

Kapitulacja, czy zwycięskie posunięcie?

Nowa faza rozgrywki między Stalinem i Trockim

Rzekoma kapitulacja opozycji bolszewickiej wobec panującego kursu Stalina okazuje się w świetle najnowszych wiadomości raczej zwycięstwem, a co najmniej posunięciem, zapowiadającym jej zwycięstwo w niedalekiej przyszłości. Jeszcze przed niewielu tygodniami mogło się wydawać, że okrzyczany dyktator sowiecki szybko i skutecznie załatwi się z buntownikami, że ich pozbawi urzędów oraz wpływów i przywróci swą zachwianą władzę nad partją i państwem. Okazało się jednak, że nie jest on już dyktatorem, że potężny prąd w partji popiera Trockiego i Zinowjewa tudzież ich stronników i nie pozwoli zastosować względem nich represji. Skończyło się na latanej zgodzie, której wyrazem jest deklaracja, podpisana przez opozycję i urzędownie ogłoszona. Opozycjoniści oświadczają się w niej za jednością partji i odrzucają stanowczo myśl rozłamu, ale podtrzymują swe postulaty i zastrzegają sobie prawo krytyki komitetu centralnego, gdyby nadal popełniał błędy. Przypuszczać zatem należy, że obecny kompromis oznacza odroczenie walnej rozprawy, która rozegra się na jesiennym zjeździe partyjnym i odda w ręce przyszłych zwycięzców władzę oraz politykę sowiecką.

O co toczy się spór? Czego należy oczekiwać w razie zwycięstwa opozycji?

Jeżeli kurs Stalina reprezentuje dążność sowiecką do jakiegoś takiego ustalenia swego porządku państwowego, do pewnego kompromisu na widowni międzynarodowej, słowem do tego, co w bieżącej gwarze dziennikarskiej oznacza się nazwą „umiarkowania”, to opozycja domaga się przesunięcia polityki partyjnej w kierunku rewolucyjnym. Trocki nie znajdował dość słów na potępienie kursu dotychczasowego, który dopuścił do upadku w Chinach ruchu komunistycznego i polityki kominternu. Oczywiście tedy, jeżeli obecna opozycja dojdzie do władzy, postara się o powetowanie sobie poniesionych klęsk w Chinach i gdzieindziej. Znamienny jest w jej deklaracji ustęp, wysuwający jako jej hasło:

(a) Zwalczenie wszystkich państw burżuazyjnych, walujących przeciwko Z. S. S. R.

(b) Każdy uczciwy proletariusz jest obowiązany aktywnie pracować dla zwalczenia swego rządu. C. Z. S. S. R. jest ojczyzną wszystkich pracujących.

Jest to proklamowanie nieustającej podziemnej wojny kominternu i popierających go sowieckich z całym światem cywilizowanym. Nie jest ona wprawdzie żadną nowością,

ale nateżenie jej oraz tempo podlegało częstym zmianom, a w ostatnich latach powtarzały się uporeczywie wieści, jakoby w polityce sowieckiej dojrzewał zamiar zarzucenia prób rewolucjonizowania świata i wejścia na drogę szczerze pokojową. O wiele prawdopodobniej przedstawia się zwrot w przeciwnym kierunku, gdyż rosąca w siłę opozycja, gdyby nawet nie odniosła stanowczego zwycięstwa i nie zagarnęła władzy, w każdym razie zdoła zaważyć na szali przyszłych postanowień polityki sowieckiej.

Postanowienia te nie mogą być i dla nas obojętne, to też powinniśmy bacznym okiem

śledzić odnośne objawy na gruncie rosyjskim, wystrzegając się zresztą przesady i zbytecznych alarmów.

W każdym razie niepodobna już dzisiaj wątpić o kryzysie, zachodzącym w rosyjskiej partji komunistycznej, który zaznaczył się już przed dwoma laty, trwał i rozwijał się w ciągu tego czasu i był starannie ukrywany przez oficjalne czynniki sowieckie. Wszak Wojkow, przyjmując w poselstwie sowieckim niektórych dziennikarzy polskich, którym miał dać wyjaśnienia co do wewnętrznej sytuacji rosyjskiej, zamiast obiecanych rzeczowych wyjaśnień udzielił im „wygworu” za rozszerzanie jakoby

klamliwych pogłosek. Te ostatnie zyskują już dzisiaj potwierdzenie jako fakt notoryczny i bardzo ważny. Partja komunistyczna stanowi rządzący ośrodek Rosji, sprawuje „dyktaturę proletariatu”, będącą źródłem i podstawą jej władz państwowych.

Pod naciskiem sprzeczności wewnętrznych, związanych z samą istotą programu komunistycznego ośrodek ten zaczyna kruszyć się i pękać. Utrzymanie w jego rękach niepodzielnej władzy staje się w tych warunkach coraz trudniejsze, a może już niezadługo stać się niepodobieństwem.

J. Mazurski.

Konstantynopol zmienił swe oblicze

Emancypowana tureczka niczem się nie różni od swej europejskiej siostrzicy

Konstantynopol, w sierpniu.

W żadnym może z państw, które brały udział w wojnie światowej, nie wywarły wypadki wojenne tak zasadniczego wpływu na całokształt życia i kultury społeczeństwa, jak w Turcji. Znikło z powierzchni ziemi operetkowe cesarstwo Abdul-Hamida i jego następcy Mahometa, dawne pałace sultanów otwały swe zamknięte od stuleci podwoje dla ciekawego tłumy, terytorja europejskie prawie w całości weszły w skład obszarów państw bałkańskich, a na gruzach cesarstwa powstała Turcja nowa, Turcja Kemala-Paszy, który z dyktatorskim gestem nakazał jej przywdziać się w nową szatę cywilizacyjną, skrojoną na modłę tych, którzy dokonali pogromu Turcji dawnej.

Może najsilniej ujawnia się ta zasadnicza przemiana przy pobieżnym bodaj rzucie oka na życie współczesnej kobiety. Jakże zdumiałaby się Pierre Loti, wielki wielbiciel tureczek, gdyby mógł dziś zjawić się nad Złotym Rogiem, tak rozstawionym w świecie jego książkami! Nie znalazłby już ani śladu dawnych tureczek, a dziśśniejsze nie dałyby mu wprost wiary, iż matka ich i babka były natchnieniem jego utworów.

Niemniej zdumiewa się dziś każdy, kto na dworcu w Konstancji nopolu opuszcza wagon sypialny, na widok pierwszej napotkanej tureczki. Oto równocześnie wybiega z wozu młoda osóбка, której o wiele starszy małżonek krząta się koło bagażu. Dama podbiega do tureckiego oficera, z którym wymienia serdeczne uściski i całusy. Więc to jest tureczka, która wita się z swym bratem? Jeszcze przed dziesięciu laty takie powitanie w miejscu publicznym było czemś nie do pomyślenia. Dziś już nie zwraca się na to uwagi. Emancypacja tureczki postąpiła w tym czasie bez porównania dalej, niż emancypacja mężczyzny. I bynajmniej postęp ten nie zatrzymał się, lecz kroczy szybko naprzód.

Z haremów i tym podobnych instytucji dawno już niema w Konstancji nopolu śladu. Istnieje jeszcze wprawdzie dość kobiet wczorajszych, żyjących jeszcze przeszłością i uporeczywie przeciwstawiających się wszystkiemu co nowe.

Lecz między niemi, a nowocześniejszymi tureczkami, zaległ Bosfor szerokiemi błękitnym pasmem. Na Na sprawunki udaje się stara generacja do bazarów Stambułu, zamiast do modnych magazynów w Perze. Chcąc uradować oczy pięknem natury, szukają cichych, słonecznych, brzegów Bosforu, gdzie w piękne popołudnia zalegają rzesze kobiet i dzieci białe marmurowe płyty opuszczonych tarasów i marząc przyglądają się grze fal. Jeden dzban wody, jeden papieros — oto wszystko, czego im potrzeba do szczęścia. Tu ma się sposobność oglądania jedwabnych „czarczafów” zasłaniających głowę i twarz do połowy. A nad tem wszystkim króluje barwa, zwłaszcza brązowa, gorąca czerwien. Patrząc zdala, odnosi się wrażenie obrazu grzędz ogrodowej, usianej tulipanami. Lecz należy zachować ostrożność. Ktoby chciał „uszczańka” który z tych pięknych kwiatów, może się spać z paru celnie wymierzonymi kamieniami.

Liczne są na europejskim brzegu pałace i kioski, których mieszkanek w młodości swej były jeszcze strzeżone przez długich, chudych eunuchów. — Puste dziś gniazda, a dozorczy postarzel się i nabrali tuszy. Powrócili do miejsc pochodzenia, psie zaś ptaszki wyleciały z klatek na cztery wiatry. Te zaś, które wytrwały na miejscu zostały pochłonięte przez miasto. Tam błyszczą przepych, tam panuje odmiana. A niektóre podążają na wieś — oczywiście w luksusowym aucie, w towarzystwie miłego przyjaciela. Na wybrzeżu auto stanęło, a młoda Hanum oddała się półgodzinnej przechadzce. Ryzyko oczywiście stąpić w eleganckich trzewikach po lichym i dziurawym bruku. A gdzieś pod murem w cieniu stoi jeden z dawnych eunuchów, szeroko otwierając czarne oczy i czerwone usta z podziwu nad przemianą rzeczy, wywija w podrażnieniu laseczką w powietrzu i odchodzi z kłatwą na ustach.

Lecz i inne obrazki rzucają się w oczy. Oto idzie dziewczę z torbą szkolną na plecach. Starsze noszą już brązowe teczki skórzane. Podążają do wielkich europejskich szkół, gdzie prócz dyplomu, nabywają zaufania do siły własnego rodu

i zamiłowania do ćwiczeń fizycznych. Niejedna z kierowniczek tych szkół, a wśród nich sławna literatka Halideh Hanum, czerpała wiedzę w szkołach Zachodu. Od dwóch lat ma już Konstancji nopol nawet pierwszą lekarzkę w osobie pani Safieh Hanum. Przewyciężywszy trudności języka angielskiego i niemieckiego zdała maturę, studjowała i promowała się w Niemczech i jest obecnie cenioną lekarką dzieci.

Emancypacja czyni wogóle olbrzymie postępy, zwłaszcza od chwili małżeństwa Kemala Paszy W setkach okien wystawowych można było wówczas oglądać portret Latifeh Hanum w stroju do konnej jazdy, ze sławnym małżonkiem u boku. Od tego czasu pisma podają stale ilustracje z podróży prezydenta i jego żony po Anatolji. Nic bardziej nie działa na umysł tureczek, jak przykład tej stojącej na czele Hanum. Obrazki te zadecydowały o modzie. Zniknął czarczaf, a jego miejsce zajęła suknia europejska. Jako nakrycie głowy służą obecnie szale, podobne do tych, których używają rosjanki. Dawniej było niedopuszczalnym ukazywać oczom męskim włosy. Obecnie są one środkiem kokieterji, o ile nie padły ofiarą nożyc w imię mody fryzury „pazjowskiej”. A modzie tej uległy tysiące.

A. Z.

Prof. Zygm. Straszewicz

W nocy z poniedziałku na wtorek zmarł w Warszawie po długiej chorobie dawny rektor politechniki warszawskiej, do ostatnich dni jej profesor, zasłużony działacz społeczny i gorący przyjaciel młodzieży inż. Zygmunt Straszewicz.

Urodził się w r. 1860 w Tykocinie i po ukończeniu gimnazjum w Łomży studjował matematykę na uniwersytecie warszawskim, skąd za czasów Apuchtinowskich został, jako nieprawomyślny, wydalony. Po ukończeniu studjów matematycznych, wstąpił na politechnikę w Zurichu.

Przewidując, że w kraju będzie aresztowany, przez pięć lat pracował jako inżynier zagranicą. Między innymi przeprowadzał oświetlenie wystawy geneueńskiej.

Po powrocie do kraju wkrótce zostaje aresztowany za pracę oświatową i zesłany do Rosji. Mimo wysokich stanowisk jakie tam osiągnął, przy pierwszej sposobności powrócił do kraju i zajął się pracą pedagogiczną. Wykładał w szkole technicznej Wawelberga i Rotwanda. Na tem stanowisku zastała go wojna. Gdy powstała tylko polska politechnika w Warszawie w r. 1915 zostaje jej profesorem a następnie rektorem. Wykłada mechanikę. Wielki przyjaciel młodzieży — żywo interesuje się jej życiem i pracami.

Poza swoją specjalnością dużo czasu poświęca studjom ekonomicznym. Wydał „Zarys ekonomji politycznej” i szereg prac w wydawnictwach ligi pracy.

Nieugięty patriota, nieskazitelną cztłowiek, serdeczny przyjaciel młodzieży — s. p. prof. Zygmunt Straszewicz pod pozorami szorstkości, krył serce zacne, szlachetne i do poświęceń zdolne.

Rektor Zygmunt Straszewicz był bratem s. p. Ludwika, redaktora i założyciela „Kurjera Polskiego” oraz Tadeusza sędziego sądu Najwyższego, obecnie notariusza w Warszawie, a stryjem red. s. p. Bohdana Straszewicza, który zginął tragicznie jako ochotnik pod Nasielskiem w r. 1920.

RESTAURACJA
METROPOL

Moniuszki 1. Tel. 11-04.

Codziennie

od godz. 7-ej do godz. 11-ej
wieczór

KOLACJE Zł. 2.00.

z 8-ch dań
Codziennie występy
artystyczne i dancing.

Czy widziałeś już najciekawszy film
Jak powstaje cztłowiek

Jeśli nie, to spiesz tylko do kina

LUNA

i z zapartem tchem będziesz śledził rozwój życia ludzkiego od
zapłodnienia do porodu.

Początek o godz. 11 min. 30 w nocy.
Wstęp tylko dla osób ponad lat 20.

Wejście oddzielne dla pań, oddzielne dla panów.

Dziś po raz ostatni!

Prawo pierwszego męża

(Par. 412 o „Bigamji”).

Wspaniały dramat współczesny na tle stonków powojennych. W rolach głównych

Olga Czechowa, Paweł Wegener i Antoni Pointner.

Ceny miejsc od 50 gr.

00000000

Ceny miejsc od 50 gr

Węgiel zdrożał o 4 proc.

Kopalnie odbijają sobie niedoszlą do skutku podwyżkę

Ogólnopolska konwencja węglowa (KOP), do której należą obecnie wszystkie kopalnie węgla, położone w obrębie państwa polskiego, uchwaliła od 1 września r. b. aż do odwołania obowiązujące zmiany rabatu z konta kasowego i dyskonta wekslowego, które winny być przestrzegane pod rygorem dotkliwych kar konwencyjnych i ewentualnego całkowitego zawieszenia dostaw dla tych hurtowników, którzy konwencyjnych warunków nie będą przestrzegali.

Analizując to posunięcie konwencji widzimy, że kopalnie zamiast podnoszenia oficjalnych cen kopalnianych podnoszą ceny przez obcinanie rabatów handlarzom, albowiem zamiast dotychczasowych 6 proc. rabatu oraz 5 procent skonta za gotówkę otrzymywać będą tylko 4 proc. rabatu oraz 3 proc. skonta jest to więc podwyższenie węgla o 4 proc.

Przemysł włókienniczy nie korzysta z żadnych przywilejów, będąc zmuszonym płacić pełne ceny kopalniane, podczas gdy huty żelazne, gazownie, elektrownie, związki hut szklanych oraz związki przemysłu chemicznego korzystają będzie z pewnych przywilejów w postaci większych lub mniejszych rabatów.

Obecne posunięcie konwencji w kierunku podwyższenia cen węgla ma na celu stopniowe osiągnięcie owych 10 procent podwyżki, do której cofnięcie zmusił kopalnie rok temu minister Kwiatkowski. (o)

Generał broni Zeligowski przeniesiony w stan spoczynku

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:

W dniu wczorajszym ogłoszone zostały następujące przeniesienia i dymisje:

Generał broni Lucjan Zeligowski został przeniesiony w stan spoczynku ze względu na wiek.

Sędzia sądu okręgowego w Wilnie, Jan Piłsudski, został mianowany sędzią sądu apelacyjnego. Wiceprezes sądu okręgowego w Warszawie, Jan Gumiński, mianowany podprokuratorem sądu najwyższego Sędzia sądu okręgowego w Wilnie, Stefan Suryn — sędzią sądu najwyższego. Wreszcie p. Michał Przecki został mianowany prezesem izby skarbowej w Grudziądzu.

Zgon wojewody kieleckiego ś. p. Ignacego Manteuffla

Ś. p. Ignacy Manteuffel, wojewoda kielecki, urodził się 16 września 1875 roku w majątku rodzinnym

na Taunagach w Inflantach polskich i był synem ś. p. Ryszarda, powstańca w 1863 roku i Jadwigi z Bonisławskich, Gimnazjum filologiczne ukończył w Rydze, a następnie wydział prawny w Dorpacie w 1897 r. Praktykę adwokacką odbywał w Petersburgu.

Po ewakuacji Rygi udaje się na prowincję do Rzeżycy w Inflantach polskich, skąd ewakuowany jest przez bolszewików.

Po przyjeździe do Polski w kwietniu 1918 r. wstępuje w charakterze referenta do ministerstwa zdrowia publicznego. Następnie obejmuje referat prawny w sekcji ochrony pracy ministerstwa pracy i opieki społecznej w charakterze radcy prawnego.

W czerwcu 1919 r. przechodzi do ministerstwa spraw wewnętrznych, zaś w lutym 1920 r. do województwa warszawskiego, gdzie pełni obowiązki naczelnika wydziału administracji, zaś od 24 lutego 1920 roku obowiązki naczelnika wydziału personalnego i wicewojewody warszawskiego.

W 1924 roku 24 maja mianowany został wojewodą kieleckim. Na zajmowanych stanowiskach wyróżniał się wielkim talentem organizacyjnym i inicjatywą, łącząc w sobie zalety wzorowego urzędnika i obywatela.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).
Dojazd tramwajami 16 i 10

Od wtorku, dnia 16 do poniedziałku, dn. 22 sierpnia 1927 r. w.

DLA DOROŚŁYCH:

Chłuba kompanji

Komedja w 10 częściach.
W roli głównej

Reinhold Schünzel.

Nad program:
Sladem Amundsena — 2 akty.

DLA MŁODZIEŻY

PRZYGODA

Dramat w 8-ku częściach.
według powieści Jacka LONDONA

Nad program:
Farsa w 2-ach aktach.

W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radiofoniczne.

Tak ucieka brud przy użyciu Radionu!

Losy Sacco i Vanzetti'ego rozstrzygną się w piątek Zamachy bombowe i groźby

BOSTON, 17 sierpnia, (PAT). Najwyższy trybunał w Bostonie zebrał się wczoraj, aby wysłuchać przemówienia obrońcy Sacco i Vanzetti'ego. Obrońca Hill wygłosił kilkugodzinne przemówienie, w którym szczegółowo wykazywał sprzeczność aktu oskarżenia i dotychczasowego postępowania, domagając się wznowienia rozpraw przed sądem stanu.

BOSTON, 17 sierpnia, (PAT). Sędziowie najwyższego sądu stanowego, którzy przystąpili do rozważania argumentów, wysuniętych przez obrońców Sacco i Vanzetti, odbyli dzisiaj konferencję, niewiadomo jednak, kiedy decyzja ich zostanie podana do wiadomości publicznej.

Główny awokat skazanych Hill ma nadzieję, że uda mu się uzyskać rozmowę z sędzią Oliverem Wendell Holmes'em, co, jak sądzi obrońca, mogłoby mieć ten skutek, że cała sprawa zostałaby przedstawiona najwyższemu sądo-

wi Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie.

LONDYN, 17 sierpnia, Najwyższy trybunał w Bostonie postanowił wydać wyrok w sprawie Sacco i Vanzetti w nadchodzący piątek. Ukazał się komunikat dyrekcji policji w Nowym Jorku, który zawiadamia, iż mnóstwo urzędów i osób prywatnych otrzymują anonimowe listy z groźbami na wypadek skazania Sacco i Vanzetti. Autorzy listów zapowiadają urzędowi kolejowemu, iż w razie egzekucji Sacco i Vanzetti będą niszczyć tory kolejowe i wysadzać w powie trze mosty, osoby zaś prywatne o trzymują pogroźki śmierci.

Trzy nowe bomby

LONDYN, 17 sierpnia, (ATE). Eksplozja, która wydarzyła się w domu jednego z przysięgłych w sprawie Sacco i Vanzetti Lewisa Mac Hardy, zniszczyła cały dom. Wszyscy obecni w nim, nie wylą-

czając Lewisa doznali wstrząsu i lekkich porażeń. Policja w obawie powtórzenia się napaści na pozostałe zabudowania postawiła obok domów siłą wartę z karabinem maszynowym. Podobnie wzmocniono posterunki przy więzieniu i zabudowaniach rządowych.

BUENOS AIRES, 17 sierpnia, (PAT). Na balkonie siedziby szefa tutejszej policji śledczej nastąpił wczoraj wybuch bomby, podłożonej, jak przypuszczają przez sympatyków Sacco i Vanzetti'ego. Wybuch uszkodził mur domu, nie pociągnął jednak żadnych ofiar w ludziach.

PEORIA (Illinois), 17 sierpnia, (PAT). Wkrótce po północy w dzielnicy Westbluff dokonano zamachu bombowego. Siła wybuchu była tak wielka, że mieszkańcy dzielnicy spadali z łóżek, a wszystkie szyby powylały. Jak przypuszczają, zamach jest dziełem członków partji pracy.

Związek Popiela z „Protektą“ i „Głosem Codziennym“ został wczoraj stanowczo stwierdzony W procesie Żymierskiego zakończono śledztwo

Z Warszawy donoszą: Dzisiejszą rozprawę w procesie gen. Żymierskiego rozpoczęto od przesłuchiwania świadków, powołanych przez prokuratora

Następnie świadek p. Zajczkowski, b. dyr. Banku zjednoczonych kooperatyw, przytacza dane, z których wnosił, iż poseł Popiel jest właścicielem majątku Owieczki, Sakson mówił świadkowi:

— Dawno namawiam posła Popiela, by Owieczki sprzedał, ale on nie chce o tem słyszeć.

Przewodniczący: — Czy pan słyszał o tem, że poseł Popiel jest udziałowcem „Protektki“?

Świadek: — Tak. Na pytanie prokuratora dyr

Zajczkowski stwierdza związek między bankiem a interesami „Protektki“. Gdy poseł Popiel jeździł do Paryża, bank zwracał mu koszty podróży. Kwieciński był bezsprzecznie osobą podstawioną, wbrew temu wszystkiemu, co mówił w swych zeznaniach.

Prokurator zapytuje o powodzenie Banku zjednoczonych kooperatyw. Okazuje się, że w sierpniu 1924 r. bank był w ciężkim położeniu:

Prokurator: — Gdy wpływał strumień pieniędzy z min. spraw wojsk., to bank odetchnął?

— Tak. To nazywało się „odkorkowanie“.

Z dalszych zeznań świadka wy-

mika ciekawy związek między bankiem a N. P. R.

Bank zjednoczonych kooperatyw kupował linotypy dla drukarni „Ars“ i „Głosu Codziennego“, który po dłuższym upływie czasu część kosztów zwrócił.

W dniu wczorajszym śledztwo sądowe w sprawie gen. Żymierskiego zostało zakończone. Pozostało odczytać cały szereg dokumentów. Wczorajsze ostatnie dwa zeznania, głównie p. Zajczkowskiego, przedstawiciela Banku zjednoczonych kooperatyw, wyraźnie stwierdziły związek pomiędzy posłem Popielem, „Protektką“, drukarnią „Ars“ i zawieszonym już obecnie „Głosem Codziennym“.

15-ta loteria państwowa

Dzisiaj w siódmym dniu ciągnięcia 5-ej klasy XV państwowej loterii klasowej, główne wygrane padły na numery następujące:

- Zł. 25,000: 63044.
- Zł. 15,000: 151
- Po zł. 10,000: 30722 102981
- Po zł. 5,000: 21089 31551 69597 74346 87141.
- Zł. 3,000: 44183.
- Po zł. 2,000: 45856 49252 66296.
- Po zł. 1,000: 10665 16343 20038 33064 42739 50810 69227 80997.
- Po zł. 600: 33329 37543 40504 42182 43385 48887 54589 86170 87224 88402.
- Po zł. 500: 1250 5495 11631 14458 16097 25256 26272 31405 32490 35424 41885 44136 47990 48556 49137 53875 59865 66587 66902 71742 95476 98344.

Darmo tabelę wygranych obecnej 5-ej klasy 15-ej Loterii Państwowej obejrzeć można bez przerwy od godz. 8-ej r. do 7-ej wiecz. codziennie w słynnej ze szczęścia, największej i najstarszej egz. od 1855 r. kolekturze

E. Lichtenstein i S-ka

Warszawa, Centrala kolektury Marszałkowska 146, lub też w oddziałach: Bielańska 5, Krak.-Przedm. 57, Królewska 43, Królewska 59, Nalewki 42, Łódź, Piotrkowska 72, gmach Grand-Hotelu.

WILNO, Wielka 44, tel. 425.
Losy do 5 klasy są u nas jeszcze do nabycia. Ciągnięcie trwa do 18 września r. b. włącznie. Wypłacamy wygrane stawkę i zamieniamy na nowe losy. Również są już do nabycia losy do 1-ej klasy 16-ej Państwowej Loterii Klasowej. Ze względu na przewidywany brak takowych upraszamy o wcześniejsze kupno u nas losów.
Cena losów:

1/4 losu — 1/2 losu
zł. 10.— zł. 20.—

1/1 losu
zł. 40.—

Zamiejscowi należność za losy wnieść mogą na nasze konto do P. K. O. na Warszawę Nr. 9.574, dla Łodzi 64.209.

Wzywamy do kupna losów!!!
Czas nagli!!! 985-10

Zamiast felietonu

Kobieta przy telefonie

Niewielka grupa zdenerwowanych panów stoi przed budką telefoniczną wielkiej restauracji. Z wnętrza budki rozlega się melodyjne paplanie miłego głosiku kobiecego, rozlegające się co chwila poprzez bardzo krótkie pauzy.

Mija 5, 10, 15, 20 minut.

Zniecierpliwienie panów wzrasta crescendo. Jednakże znajduje ono swój wyraz bardziej w coraz bardziej nerwowym szurganiu nogami i coraz czerwienionych twarzach, niż zrozumiałych słowach. Słychać jedynie odosobnione silniejsze wyrazy lub stłumiony pomruk ze ściśniętej piersi. Jest to jedyna satysfakcja, którą mają do dyspozycji — przecież nie zostali oni wzajemnie przedstawieni, a w lepszej restauracji wie przecież publiczność, co wypada a co nie.

Wciąż jeszcze brzmi miły głosik z budki. Drzwi są zamknięte i nikt nie wie, co ten głos mówi, ale co chwila rozlega się długi rozśmieszony trzel, a więc rozmowa jest niewątpliwie bardzo przyjemna.

25 minut, 30, 40. Panowie, oczekujący przed budką, z trudem hamowali swą wściekłość. Kroki stają się coraz gwałtowniejsze, a silne słowa coraz bardziej brzmią jak przekleństwa. Paru panów nie może się już pohamować; przedstawiają się sobie, aby rozpocząć rozmowę. I zaczynają mówić, głośno i gwałtownie, jakgdyby się kłócili, aczkolwiek ich jednomyślność jest zupełna. Nagle jeden z nich otwiera drzwi budki i słyszy się:

„Czy widziasz ostatni film z Chaplinem? Jest on wprost bajeczny! Jak on to robi...”

Drzwi zostają zamknięte. 50 minut, 55. Znowu jeden z panów otwiera drzwi:

„Pomyśl tylko, dekołt, przy którym całe plecy pozostają odsłonięte — warjactwo, ale szykownie, nie?”

Drzwi znowu zatrząskują się. 60 minut.

Strejk w fabryce Richtera Zatarg wybuchł z powodu wydalenia 56 robotników

W ubiegłym tygodniu zarząd fabryki Józefa Richtera przy ul. Skorpki 19 wymówił wszystkim robotnikom pracę z terminem wymówienia dwutygodniowym.

W dniu wczorajszym upłynął termin wymówienia i dyrekcja fabryki przyjęła z powrotem swych robotników wydalać jednak 56 osób wśród których znajdują się delegaci fabryczni i związkowcy, którzy zwykle zdaniem dyrekcji, inicjowali walki podwyżkowe.

Równocześnie robotnicy przyjęli dwutygodniowy urlop otrzymani.

W związku z powyższym wczoraj do zarządu fabryki udała się delegacja robotników z kierownikiem związku klasowego p. Walczakiem na czele, która domagała się od zarządu specjalnej konferencji.

Zarząd fabryki oświadczył jednak, iż nie będzie konferować z delegacją robotniczą a może jedynie pertraktować z p. Walczakiem.

Ponieważ delegacja oraz p. Walczak nie zgodzili się na to, konferencja nie doszła do skutku.

Delegaci udali się do p. inspektora pracy Rutkiewicza, prosząc go o interwencję. P. Rutkiewicz porozumiał się z fabryką Richtera, której zarząd oświadczył, iż w dalszym ciągu trwa na swoim stanowisku i nie zmieni swego postanowienia.

Delegaci po powrocie od p. inspektora pracy zwołali walne zebranie robotników fabryki, na którym postanowiono po ukończeniu urlopu nie przystąpić do pracy i ogłosić strejk, w obronie wydalonych kolegów. (i)

Bezrobotni pracownicy umysłowi zgłosić się muszą w F. B. do dn. 1 września

Zarząd funduszu bezrobocia zakomunikował oficjalnie związkom pracowniczym Łodzi, iż mogą oni w terminie do 31 sierpnia zgłaszać swe prawa do zasiłków.

Jak bowiem wiadomo, ograniczenia zasiłkowe nie dotyczą bezrobotnych pracowników umysłowych, którzy w celu otrzymania zasiłków ustawowych, muszą przedstawić dokumenty, stwierdzające, że najmniej przez 20 tygodni po 1 października 1924 r. zatrudnieni oni byli w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, w których pracowało 5 osób. Co się tyczy bezrobotnych pracowników umysłowych, którzy korzystają nie z akcji ustawowej, lecz z państwowej akcji pomocy doraźnej nie będą im już wydawane. (e)

Nagle z grupy czekających wychodzi atletyczna postać, chwyla muskularnym ramieniem budkę telefoniczną i najspokojniej przewraca ją. Drzwi otwierają się same przez się:

„Boże, co za trzęsienie ziemi! Czy u was również? Hallo! — ach, proszę pani, niechże pani nie przerywa rozmowy! Hallo!”

Alcuta.

Wypłata zasiłków rezerwistom nastąpi dopiero po ustaleniu normy przez radę ministrów

W związku z ostatnimi wiadomościami, jakie ukazały się w piśmie miejscowych w sprawie zasiłków dla rodzin rezerwistów, powołanych na ćwiczenia w roku 1927, zwróciliśmy się do czynników miarodajnych z prośbą o udzielenie nam w tej sprawie wyjaśnień.

Otóż, jak poinformowano nas, zasiłki dla rodzin rezerwistów powołanych na ćwiczenia w roku 1927, przysługują żonom rezerwistów, dzieciom nawet nieslubnym, o ile rezerwista przynajmniej do ich ojcostwa, pasierbom, nieletnim braciom i siostrzom oraz rodzicom, o ile ci pozostają na utrzymaniu rezerwistów. Zasiłki jednakże otrzymują rodziny tylko tych rezerwistów, którzy przez odbywanie ćwiczeń pozostawiają bez środków utrzymania.

Nie mają natomiast prawa do korzystania z zasiłków rodziny tych rezerwistów, które mogą w czasie ich nieobecności prowadzić samodzielnie przedsiębiorstwo handlowe, będące źródłem utrzymania rezerwisty i jego rodziny.

Węgiel i nieprzemakalne obuwie otrzymają magistracy robotnicy sezonowi

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja między przedstawicielami związków zawodowych, które reprezentowali p. Mruk, Kowalski, Zubert, a prezydium magistratu w osobach wiceprezydenta Groszkowskiego, dyrektora Zalewskiego.

Bezpośrednim celem konferencji była sprawa zaopatrzenia robo-

rodzinom rezerwistów, którzy są pracownikami fabrycznymi, wypłacać będą zasiłki ich pracodawcy. W tym wypadku zainteresowani winni składać podania do gmin, do których należą, które z kolei powiadomią pracodawców, ci zaś wypłacać będą zasiłki rodzinom rezerwistów, w myśl odpowiedniego okólnika ministerjalnego.

Składanie podań o zasiłki do magistratu w Łodzi jest narazie bezcelowe, ponieważ wydział wojskowo - policyjny przygotowuje specjalne blankiety, które rozdawane będą ubiegającym się o zasiłki do wypełnienia.

Dowiadujemy się również, że normy zasiłków ustalone zostaną dopiero w tych dniach przez radę ministrów. Dotychczasowe wiadomości zaś w tej sprawie dotyczą tylko projektów.

Termin zgłaszania się zainteresowanych do wydziału wojskowo - policyjnego magistratu m. Łodzi w celu wypełnienia blankietów zasiłkowych obwieszczony zostanie już w dniach najbliższych. (r)

stwowej akcji pomocy doraźnej, a odpowiadają tym warunkom, to muszą oni również zgłosić się indywidualnie w sprawie uzyskania zasiłków z akcji ustawowej, gdyż po pierwszym wczesniej zasiłki z państwowej akcji pomocy doraźnej nie będą im już wydawane. (e)

Fundusz bezrobocia ustala obecnie listy bezrobotnych pracowników umysłowych, uprawnionych do pobierania zasiłków z raty sierpniowej, na którą wysygnowano 60 tys. zł.

Wypłaty odbędą się dnia 23 i 24 b. m., zaś w dniu 28 odbędą się wypłaty dla reklamantów, przyczem listy uprawnionych wyszzone zostaną przed lokalem biura. (b)

HELENÓW

Dziś, o g. 7,30 w.
Ostatni w tym sezonie
Koncert symfoniczny
pod dyr. Teodora Rydera.

W programie: Utwory Schuberta, Webera, Gounoda, Moniuszki i Rossini'ego.
ANONS: W niedzielę, d. 21 b. m. PORANEK.

Trzydzieści lat temu

Rozpętanie mocy piekielnych Jak nastąpiło wypowiedzenie wojny Rosji przez Niemcy Rewelacyjne pamiętniki carskiego ministra spraw zagranicznych S. D. Sazonowa

Ostatnią sensacją polityczną jest rewelacyjny pamiętnik byłego rosyjskiego ministra spraw zagranicznych S. D. Sazonowa, ogłoszony przez niego samego w paryskim miesięczniku „Revue - des - Deux Mondes”. Jednocześnie zaś, w sierpniowym zeszycie miesięcznika rosyjskiego „Sowremiennyja Zapiski” pojawił się rosyjski tekst pamiętnika, zawierający jeszcze większą szczegółowość obfitość, niż tekst francuski.

W samej też rzeczy, zarówno źródło skąd pochodzą najświeższe rewelacje o okolicznościach towarzyszących wybuchowi wojny wszechświatowej, jak niesłychanie efektowna dramatyczność narracji Sazonowa, czynią z jego pamiętnika pierwszorzędną „sensację”.

Oto, według tekstu zarówno francuskiego jak rosyjskiego, streszczone najsumienniejszą historią chwili, tudzież jej przebieg. Momentem tym jest wypowiedzenie wojny Rosji przez Niemcy.

Sazonow twierdzi najkategoryczniej, że plan wywołania wojny wszechświatowej był przez rząd niemiecki dawno ukartowany. Miała wielką akcję rozpocząć — Austria. Kwestja była tylko: kiedy ma nastąpić rozpętanie mocy piekielnych.

Od dawna też była upatrzona Serbia, jako punkt wyjścia dla wzmieszania się w sprawy na półwyspie Bałkańskim wielkiej Austro - Węgier aliantki, monarchii cesarza Wilhelma II-go. Niemcy i Austria zmierzały do utworzenia wielkiego związku państw Bałkańskich, nad którymi protektorat objęło... trójprzymierze (Niemcy, Austria, Włochy).

Atoli wszelkie plany i zabiegi rozbiły się o niezłomne trwanie Serbji w duchu „panslawistycznym”. Serbia, z Karageorgiewiczem na tronie, ciążyła ku... Rosji. Na to nie było rady. Trzeba było przełamać tę nieznośną „orientację” Serbji. Serbia — pisał sam cesarz Franciszek Józef do samego cesarza Wilhelma 6 czerwca r. 1914 — powinna być jaknajściślej izolowana oraz terytorjalnie zeszczuplona. Wówczas przestanie grać rolę polityczną na półwyspie Bałkańskim; wówczas ulegnie wpływom dyplomacji austro - węgierskiej; wówczas prądy panslawistyczne przestaną nurtować państwa Bałkańskie; wówczas dopiero da się utworzyć ich związek pod protektoratem „Trójprzymierza”.

W pierwszych dniach czerwca 1914 roku nie spodziewał się ce-

sarz Franciszek Józef, że już związek Bałkański... nie potrzebny; że tak już bliskie — inne rozwiązanie sprawy.

Sazonow był tak dobrze zorientowany w sytuacji, że ani na moment jeden nie dał wiary oświadczeniu posła austriackiego w Petersburgu, że „Austro - Węgry bynajmniej nie mają zamiaru naruszyć bądź terytorjum Serbji, bądź jej prawa suwerenne”. Natychmiast też on, Sazonow, poczynił energiczne kroki w Berlinie, Londynie, Wiedniu i Rzymie, mające na celu powstrzymanie katastrofy.

Rzecz jest charakterystyczna, że Włochy (wchodzące przecie do trójprzymierza) od samego początku wzięły wrogie stanowisko wobec serbskiej polityki Austro - Węgier. Mankiz San Giuliano oświadczył bez ogródek, że Włochy nigdy, przynajmniej nie przyłożą ręki do gnębienia obcego narodu. Von Flotow telegrafował do Berlina, że rząd włoski nie zdecyduje się nigdy popierać polityki austriackiej, bojąc się — włoskiej opinii publicznej.

Plany berlińskie zaalarmowały króla rumuńskiego, którego Sazonow nie waha się zwać „najmądrzejszym z Hohenzollernów”. Nie wątpił nikt o jego gorących sympatiach dla Niemiec. Jednak król Karol gorąco i energicznie protestował przeciwko parciu Niemiec do wojny. Zaklinał cesarza Wilhelma, zaklinał ministrów berlińskich, najbardziej popierających politykę wojowniczą...

Gdy Austria wysłała ultimatum do Serbji z inicjatywy Sazonowa, rząd angielski zwraca się do rządu niemieckiego z propozycją oddania

sporów austro - serbskiego pod sąd rozjemczy czterech państw. Niemcy dają odpowiedź odmowną. Cesarz rosyjski wysłał na własną rękę (bez skomunikowania się ze swoim ministrem spraw zagranicznych) dnia 29 lipca telegram do cesarza Wilhelma proponując oddanie sporu austro - serbskiego pod decyzję międzynarodowego trybunału w Hadze. Depesza wysłana była z Peterhofu. Sazonow czyni uwagę, że car Mikołaj, w nawale spraw, które były zawałony, „wiedocześnie zapomniał dać temu, ministrowi Sazonowowi, depeszę do wysłania”.

Tedy i Sazonow zaraz nazajutrz wszczyna na własną rękę rozmowę z posłem Austro - Węgier i daje mu zapewnienie, że o ileby rząd wiedeński cofnął ze swego ultimatum wyrażenia uwłaczające suwerenności Serbji jako wolnego państwa, Rosja gotowa jest przerwać zbrojenia się... Był to krok z mojej strony samozwańczy — pisał były minister. Wiedziałem, że przekraczam moje kompetencje, że to było jawne „przewyższenie własności”, a jednak dałem posłowi austriackiemu to oświadczenie na piśmie.

Było już za późno. Nic jeszcze w tym momencie Sazonow nie wiedział, że już armaty austriackie ostrzeliwują Belgrad.

Następuje w pamiętniku Sazonowa opis sceny wręczenia mu przez posła niemieckiego wypowiedzenia wojny Rosji przez Niemcy.

Było tak.
Około południa 30 lipca przyszła depesza od posła rosyjskiego w

Berlinie, donosząca o podpisaniu przez ces. Wilhelma dekretu mobilizacyjnego. Pomimo, że ów dekret ukazał się prawie jednocześnie w dodatku nadzwyczajnym „Lokal - Anzeigera”, poseł Swierbiajew otrzymuje od rządu niemieckiego kategorię... zaprzeczenie, że, Broń Boże, mobilizacja nie jest bynajmniej ogłoszona. Swierbiajew natychmiast donosi o tem telegraficznie swemu rządowi. Telegram przychodzi do Petersburga — z bardzo znacznym opóźnieniem. Sazonow przekonany jest, że opóźnienie było rozmyślane. Rząd niemiecki pragnął sprowokować rząd rosyjski do ogłoszenia pierwszej mobilizacji niż w Niemczech, co by zważyło na Rosję całą odpowiedzialność za wojnę.

Suchomlinow i Januszkiwicz na głę. Są zdania, że jeśli tylko na jedną dobę opóźnić mobilizację, wówczas... cały mobilizacyjny plan rosyjski na nic! Sazonow doskonale to rozumie. Rozumie doskonale, że losy Rosji są w grze. Uduje się co tego do cesarza. Zastaje go stroskanego i znużonego. Zdaje cesarzowi raport z całej sytuacji; długi raport, trwający prawie godzinę. Obecny był hr. Tatischev, odkomenderowany „do osoby” ces. Wilhelma, świeżo z Berlina przybyły.

Cesarz miał już w ręku odpowiedź odmowną ces. Wilhelma na jego propozycję oddania konfliktu pod decyzję trybunału w Hadze, tudzież wiedział już o ogłoszeniu w Niemczech mobilizacji.

Siedziałem nawprost cesarza — pisał Sazonow. Na jego bladej twarzy malowała się aż nadto wyraźna walka wewnętrzna. Sam byłem do głębi poruszony.

Wiadomości bieżące

Osobiste

W dniu wczorajszym rozpoczął urzędowanie wicewojewoda łódzki p. Władysław Jaszczółt. Obowiązki wojewody w tym czasie pełnić będzie p. wicewojewoda Stanisław Lewicki.

P. Stefan Bełżyński, prezes sądu okręgowego w Łodzi, powrócił w dniu 16 b. m. z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie.

Rozpoczęcie roku szkolnego nastąpi 1 września

W szkołach średnich w okręgu łódzkim rozpoczynają się zajęcia w dn. 1 września i pogłoski o odroczeniu tego terminu są pozabawione prawdy.

W szkołach powszechnych w dniu 1 września odbędą się nabożeństwa za pomyślność roku szkolnego, a zajęcia rozpoczynają się w dniu 2 września. (b)

Pracownicy aptek kasy chorych nie będą obecnie ustaleni

Na wtorkowym posiedzeniu zarządu kasy chorych postanowiono przyznać pracownikom aptek podwyżkę płac w wysokości 15 proc., która zastosowana zostanie od 1 września. Postanowiono natomiast nie załatwiać narazie sprawy ich klasyfikacji i szeregowania pracowników aptek kasy chorych czasowo odłożyć. (e)

Lokal

w centrum miasta, odpowiedni na szkołę gimnastyki poszukiwany. Oferty pod „B. C.” złożyć w adm. „Głosu”. 6023-1

Od decyzji cesarza Mikołaja zawisły losy Rosji i narodu rosyjskiego...

Hr. Tatiszczew nie odezwał się ani jednym wyrazem. Łatwo było zgadnąć, co i w jego dzieje się działy.

Wreszcie cesarz wstał. Jakby z trudem dobywając z ust słowo po słowie, rzekł mi:

— Ma pan rację. Nie pozostaje nam nic innego, jak czekać napadu. Proszę oznajmić szefowi generalnego sztabu mój rozkaz o mobilizacji.

Januskiewicz (ówczesny szef generalnego sztabu) bał się, aby nie było — cofnięcia rozkazu o mobilizacji. Cofnięcia nie było. Wypadki szły po sobie z zawrotną szybkością.

Wszelako rankiem 31-go lipca Sazonow raz jeszcze próbuje za pośrednictwem rządu angielskiego skłonić Niemcy do pokojowego załatwienia sprawy. Dzień cały czeka na ostateczną odpowiedź. Przyszła ona dopiero o północy, z 31 lipca na 1 sierpnia. Rząd niemiecki zażądał od rządu rosyjskiego demobilizacji w ciągu 12 godzin... nie obiecując wzajemnie przerwania mobilizacji własnych sił zbrojnych!

Oczywiście, na takie ultimatum mogła być jedna tylko odpowiedź: odmowna.

— Dnia 1 sierpnia o godzinie 7 wieczorem — opowiada S. D. Sazonow — zjawił się u mnie poseł niemiecki hr. Pourtales. Bez żadnych wstępów spytał prosto z mostu, czy rząd rosyjski gotów jest uczynić zadość żądaniu Niemiec w rozumieniu w ultimatum? Odrzekłem, że nie jest gotów, lecz dodałem, iż pomimo rozpoczętej mo-

Przy pomocy znarkotyzowanych papierosów

okradziono członka wycieczki amerykańskiej

Jeden z członków wycieczki amerykańskiej Michał Nyga po zwiedzeniu szeregu miast polskich udał się do swej rodziny, zamieszkałej w jednej ze wsi pod Radomskiem.

Na przestrzeni pomiędzy Piotrkowem a Radomskiem do przedziału II klasy pociągu pospiesznego, którym Nyga jechał do swej rodziny weszli jacyś trzej podejrzani osobnicy, którzy w krótkim

czasie przy pomocy znarkotyzowanych papierosów uspili Nygę. Po przebudzeniu się skonstatował on z przerażeniem, że podczas snu został on doszczętnie okradziony: złodzieje zabrali mu 128 dolarów, walizkę, kapelusz, palto i zegarek, tak, iż został on bez grosza. W sprawie kradzieży tej policja podjęła energiczne dochodzenie. (e)

Bezpłatne koncerty w parkach miejskich rozpoczną od dnia dzisiejszego orkiestry wojskowe i policyjne

W celu krzewienia wśród szerszych warstw ludności, a w szczególności wśród rzesz robotniczych i młodzieży zamiłowania do muzyki, oraz w celu podniesienia poziomu kulturalnego naszego miasta, zorganizowane zostały staraniem władz wojskowych i policyjnych koncerty bezpłatne w parkach miejskich.

W pierwszym rzędzie koncerty takie będą się odbywały w parkach: Poniatowskiego, Sienkiewicza i Staszica, w miarę zaś możliwości także w innych.

Dotychczas chęć udziału zgłosiły orkiestry: 28 pułku Strz. Kan. 4 P. A. C. i komendy policji m. Łodzi, po powrocie zaś z obozu ćwiczebnego w Baryczu także i orkiestra 31 p. Strz. Kan.

Z powodu trudności technicznych koncerty takie będą mogły się odbywać tylko w oznaczonych dniach tygodnia. W miarę zgłaszania swego akcesu do tej akcji także przez inne orkiestry koncerty odbywać się będą codziennie.

Piękną myśl, zainicjowaną przez władze należy powitać z pełnym uznaniem, świadczy ona bowiem o wzajemnej łączności i obywatelskim współżyciu pomiędzy wojskiem a ludnością cywilną — zaś udział policji w tej pożytecznej im przedsięwzięciu, że policja łódzka doskonale rozumie swoje zadanie wychowawcze wobec społeczeństwa i że nie ogranicza swej działalności tylko do przestrzegania ładu i porządku, lecz również pragnie wpłynąć dodatnio na roz-

bilizacji Rosja gotowa natychmiast rozpocząć pertraktacje o załatwienie sporu w drodze pokojowej. Hr. Pourtales był do głębi wzruszony. Po raz drugi spytał, czy Rosja przy staje na ultimatum Niemiec i podkreślił fatalne następstwa, które może mieć odmowa Rosji. Nie mogłem mu nic innego odpowiedzieć, niż za pierwszym razem.

Wówczas hr. Pourtales wyjął z bocznej kieszeni arkusz złożony we czworo i trzymając go w ręku powtórzył swoje zapytanie po raz trzeci.

Po raz trzeci jednakową usłyszał odpowiedź. Wówczas poseł, któremu głos drżał ze wzruszenia, rzekł mi:

— W takim razie mam polecenie mojego rządu złożyć Waszej Ekscelencji następującą notę.

Ręka jego trzęsła się, gdy mi arkusz złożony we czworo doręczał. Było to wypowiedzenie wojny.

Podczas gdy notę przebiegał oczami, hr. Pourtales, nie mogąc dłużej opanować wzruszenia, zachwiał się na nogach, podszedł ku oknu, oparł się o nie — i rozplakał się.

Gdy podszedł ku niemu, zdjęty szczerą sympatją, a i sam poruszony do głębi, podjął ręce do góry i rzekł cicho:

— Czym mógł kiedykolwiek przy puszczać, że w takich okolicznościach będę musiał Petersburg opuścić!...

Uścisnęliśmy się. Niepewnym krokiem wyszedł hr. Pourtales z mego gabinetu.

— KONIEC —

Zorganizowana banda oszustów grasuje pod płaszczykiem urzędników skarbowych

W ostatnich dniach do całego szeregu większych firm łódzkich zgłaszają się podejrzani osobnicy, którzy legitymują się wydanymi im rzekomo przez izbę skarbową w Łodzi zaświadczeniami i legitymacjami, a które, jak się okazuje są sfałszowane. Osobnicy ci proponują odnośnym firmom za pewnym wynagrodzeniem przeprowadzenie obniżenia wymiarów podatku dochodowego i obrotowego. Ponieważ starają się oni w ten sposób wyłudzić znacznie większe kwoty — firmy, do których z propozycjami tężni zwracali się oni złożyły o tem meldunek w policji.

Jak się obecnie okazuje, policja jest już na tropie tej bandy oszustów. (e)

TEATR i MUZYKA

Orkiestra Namysłowskiego w Łodzi

Zarządowi sympatycznego ogródka restauracji „Tivoli” (Przejazd nr. 1) udało się pozyskać na szereg występów słynną kapelę ludową pod dyktando Stanisława Namysłowskiego. Koncerty tej jedynej w Polsce orkiestry wiejskiej mają już ustaloną tradycję od szeregu lat nie tylko w Polsce, ale i w Łodzi, gdzie przez szereg sezonów koncertowała w tutejszych parkach.

Ostatnio kapela Namysłowska odbyła dłuższe tournée zagranicą, zyskując sobie pełne uznanie fachowej prasy zagranicznej.

Pierwszy występ odbędzie się w sobotę dnia 20 września r. b. Początek koncertu o godzinie 8-iej wieczorem.

W programie oprócz utworów klasycznych będą wykonane słynne oberki, kujawiaki i mazurki oraz pieśni ludowe kompozycji seniora i juniora Namysłowskich.

TEATR MIEJSKI.

W sobotę, dnia 20 b. m. w teatrze miejskim (Cegielniana 63) u-

każe się po raz pierwszy wielka rewja w 16 obrazach pióra Stanisława Felixa p. t. „Paryż — Łódź” w wykonaniu zespołu artystów teatrów łódzkich.

W rolach głównych wystąpią pp.: Helena Halinicz, Loda Niemirzanka, Lola Patroni, Zofia Tatarska, Kazimierz Fabisiak, Karol Łabędzki, Wiesław Mirawicz, Józef Pelszyk, Roman Urbański, Konstanty Tatarski, Zygmunt Wilczkowski, Jerzy Wołoski i inni.

Rewja obfituje w szereg najnowszych szlagierów z muzyki - hallów i teatrów paryskich, oraz najnowsze tańce w wykonaniu zespołu girlsów.

Pracę reżyserską podzielili między sobą pp. K. Tatarski, R. Urbański i J. Wołoski.

Oprawa dekoracyjna K. Mackiewicz, kierownictwo muzyczne spoczywa w doświadczonych rękach Z. Białostockiego.

KONCERT SYMFONICZNY W HELENOWIE.

Dzisiaj, w czwartek, dnia 18 sierpnia 1927 roku odbędzie się w Helenowie ostatni w tym sezonie koncert symfoniczny pod dyr. Teodora Rydera.

W programie: Utwory Schuberta, Webera, Gounoda, Moniuszki i Rossini'ego.

Pożar fabryki.

W dniu wczorajszym o godzinie 12 w południe powstał pożar w fabryce wyrobów bawełnianych A. Gutmana przy ul. Zakątnej 5.

Pożar powstał w szarpani pod czas pracy wskutek zaprószenia szarpacza.

Robotnicy rzucili się do tłumienia ognia, który jednak ze względu na nagromadzoną znaczną ilość materiałów łatwopalnych rozszerzał się tak gwałtownie, że okazało się konieczne zawezwanie straży ogniowej.

Po upływie kilku minut przybyły na miejsce I i II oddziały straży, które po półtoragodzinnej energicznej akcji ratunkowej zdołały ogień zlokalizować.

Straty wynoszą kilka tysięcy złotych. (r)

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (1111 mtr.) —

18.00 — Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”.

20.15 — Transmisja koncertu z „Doliny Szwajcarskiej”. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Al. Sielskiego oraz L. Piżemski - Morawski (śpiew), S. Malinowski (śpiew) i M. Robakowa (akompaniament).

KRAKÓW, (422 mtr.) —

19.30—19.55 — Odczyt pod tytułem „W walce o nową sztukę”, wygłosił redaktor Zenon Drohocki.

22.30—23.30 — Transmisja koncertu z restauracji „Pavillon”, Kraków.

POZNAŃ, (270,3 mtr.) —

14.00 — Notowania giełdowe
19.10—19.35 — Przegląd rzeczy ciekawych z całego świata — wygłosił p. Michał Melina, artysta teatru „Nowego”.

19.55—20.00 — Odczyt p. t. „O międzynarodowej sytuacji gospodarczej”, wygłosił dr. M. Chelmiński.

20.30—22.00 — Koncert wieczorny.
22.20 — Sygnał czasu.

22.20—24.00 — Transmisja muzyki tanecznej z winiarni „Palais Royal”.

Dzisiaj sensacyjna premiera!

PIEKIELNA INTRYGA

Dramat sensacyjny w 8 aktach.

Film dozwolony dla dzieci i młodzieży.

W roli głównej:

ART ACORD

zwany „człowiekiem o stalowych nerwach”, ze swym fenomenalnym rumakiem „Ravenem” i znakomitym psem „Rexem”.
PIERWSZORZĘDNA SENSACJA!

Dzieje nieustraszonego cowboya!

Fenomenalna jazda konna!

Tysiące niebezpieczeństw!

Tysiące brawur, zwycięstw!

Ciężkie położenie wychodźców w Kanadzie

Wpływ niekorzystnych warunków atmosferycznych na rynek pracy

Wobec pogłosek o alarmującym położeniu wychodźców w Kanadzie dowiadujemy się że polscy emigranci bez pracy rekrutują się przeważnie z liczby tych, którzy zawiedzeni co do warunków, na jakie liczyli — porzucili pracę w rolnictwie, oraz z robotników przemysłowych, bowiem stan przemysłu kanadyjskiego nie daje w chwili obecnej żadnej gwarancji zatrudnienia dla obcych wychodźców i emigracja tej kategorii osób nie jest przewidziana.

Dotyczy to również inteligencji pracującej.

Pozatem dość dużo bezrobotnych rekrutuje się z pomiędzy tych, którzyby chcieli traktować pobyt w Kanadzie, jako etap przejściowy do St. Zjednoczonych Am. Półn.

Pozatem polscy robotnicy rolni

po przyjeździe do Kanady niejednokrotnie czekali 10 do 14 dni na przydział, co specjalnie dało się zauważyć w r. b., a to z uwagi na pewne trudności rynku pracy. Wstrzymanie imigracji robotników rolnych wywołane zostało niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi tegorocznej wiosny i związanymi z tem trudnościami w rolnictwie, przytem ma ono charakter czasowy i istnieją możliwości, że zostanie wraz ze zmianą warunków cofnięte; przypuszczenie to potwierdza przedłużenie umowy między rządem Kanady a towarzystwami kolejowymi w sprawie kolonizacji i rekrutacji robotników rolnych na najbliższe 3 lata.

Imigracja osadników i ich rodzin z kapitałem 500 dolarów nie została wstrzymana i trwa nadal.

Na srebrnym ekranie

„Luna“

„Prawo pierwszego męża“ z Pawłem Wegenerem i Olgą Czechową

Paweł Wegener należy do tych artystów filmowych Niemiec, którzy tworzą kreaacje, którzy dają w nich siebie: takim był Golem, takim był Wegener, jako król gór, takim jest też w wyświetlanym ostatnio w „Lunie“ filmie. W duszy tego człowieka rozgrywa się jedna z wielu głębokich i przejmujących tragedii, które wyrosły na podłożu powojennych stosunków społecznych.

Ukochana przez niego żona wychodzi podczas jego nieobecności powtórnie zamaż w najgłębszym przeświadczeniu, iż padł on w boju na bagnety w nieprzyjacielskim okopie.

Jej drugim mężem jest towarzysz broni tamtego, który po latach niewoli i cierpienia wraca i styka się z innym zupełnie ukształtowanym stosunków, które pozabawiły go miłości ukochanej kobiety.

Wówczas podejmuje walkę o jej serce, o swe męzowskie prawa, których ona mu przyznać już nie chce. Jemu kallece, jemu półzwierzęciu, które z wojny przyniosło instynkty pierwotne, nieokreślone.

Na tle tych przeżyć dochodzi on do posiadania kobiety, która sercem i myślą jest przy tamtym drugim. W momencie tragicznego konfliktu budzi się w nim jednak człowiek: „Jesteś wolna, idź z

tym, którego kochasz“ — temi słowy żegna ich, odchodząc, by nie mieć im radości i szczęścia.

W filmie tym mistrzowska gra Wegenera przykuwa uwagę widza, trzyma w napięciu i daje wiele emocji.

Świetną jego partnerką jest Olga Czechowa, pełna uroku i kobiecego powabu pomiędzy tymi dwoma walczącymi o nią instynktami.

Doskonały program uzupełnia farsa na tle kapryśnych przeżyć amerykańskiej „wampirzycy“ salonów.

„Odeon“ „Corso“ „Czarny Ptak“

Lon Chaney należy bezsprzecznie do najlepszych artystów świata. Wspaniałe jego filmy „Upiór w Operze“, „Dzwonnik z Notre Dames“, „Dom warjatów“ są najlepszymi tego dowodem.

Obecnie wyświetlany w kinoteatrach „Odeon“ i „Corso“ nowy jego film p. t. „Czarny Ptak“ daje nam nowy dowód o jego artyzmie.

„Czarny Ptak“ odznacza się specyficznym rytmem amerykańskim, logicznym powiązaniem szczegółów, lecz tak rzadko zdarzającym się zakończeniem w amerykańskich obrazach — śmiercią.

Rolę główną odtwarza Lon Chaney, a podwójna jego rola, jako kaleki (skrócona ręka i noga) i jako człowiek normalny, jest wspaniałą i prosto się nie chce wierzyć, że to jest jedna i ta sama osoba.

Całość jest pierwszorzędną i pozostawia na widzu niezatarte wrażenie.

Nad program doskonała dwuaktowa farsa amerykańska.

Orkiestra pod dyktando p. Pietruszki dobra.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Świetny sukces fennisistów łódzkich Trzy najważniejsze mistrzostwa Polski w rękach łodzian: p. Wiera Richterówna, p. Jerzy Stolarow, oraz bracia J. i M. Stolarow

Międzynarodowy turniej w Łodzi zapowiada się wspaniale (Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Polskiego“)

Kraków, 16 sierpnia.

W dniu wczorajszym zakończono zostały w Krakowie rozgrywki tenisowe o mistrzostwo Polski. W trzech najważniejszych konkurencjach odniosła bezapelacyjne zwycięstwo Łódź. Z dumą zaznaczyć musimy, że Łódź, która od dawnych czasów przodowała w białym sporcie na terenie Rzeczypospolitej, w roku bieżącym mieć będzie wśród swych graczy mistrza Polski w grze pojedynczej, długoletnią mistrzynię Polski w grze pojedynczej i po raz drugi już mistrzów Polski w grze podwójnej panów. Fakt ten przyczyni się znacznie do podniesienia poziomu zawodów o mistrzostwo Łodzi, które odbędą się w Łodzi w dniu 14 września. Konkurencja będzie bardzo silna, gdyż Czetwertyński zechce choć nieoficjalnie zrehabilitować się, a pozatem należy się spodziewać licznej reprezentacji tenisistów zagranicznych.

Turniej krakowski dał wyniki następujące: W grze pojedynczej panów do finału stanęli p. Jerzy Stolarow i zeszłoroczny mistrz p. Czetwertyński. Łódź zna dokładnie styl obu graczy, to też wiadomo było, że p. Jerzy Stolarow da sobie radę z p. Czetwertyńskim, o ile zdoła wytrzymać do końca tempo i nie „spuchnie“, a nie było to wcale pewne, gdyż nieraz już zaznaczaliśmy, że główną wadą p. Stolarowa jest brak wytrzymałości i szybkie zmęczenie, podczas gdy p. Czetwertyński jest graczem bardzo twardym, to też w pięciosetowej walce p. Stolarow zwykle przegrywał. Tym razem również rozwinęła się mordercza walka pięciosetowa, ale p. Stolarow widocznie znajduje się w roku bieżącym w dobrej kondycji fizycznej, to też pokonał p. Czetwertyńskiego 6:1, 3:6, 2:6, 6:4, 7:5, zdobywając w ten sposób tytuł mistrza Polski na rok 1927.

W grze pojedynczej pań tytuł mistrzyni zdobywa ponownie bezkonkurencyjną w Polsce panną Wierą Richterówną, bijąc w finale p. Dubieńską 6:4, 6:3. Była to bodaj najpiękniejsza partja turnieju.

W grze podwójnej panów tytuł

mistrzowski utrzymali w swych rękach bracia J. i M. Stolarow, bijąc parę górnośląską Steiner — Miziewicz 4:6, 8:6, 7:5, 6:4. Młodzieńki p. Maks Stolarow, którego talent tenisowy podziwialiśmy już w roku ubiegłym, jest doskonały technicznie i taktycznie w grze podwójnej, a w grze pojedynczej wykazuje tak szybkie postępy, że może szybko okazać się groźnym przeciwnikiem dla brata.

W grze mieszanej para Dubieńska — Czetwertyński pokonała w finale łatwo parę Jędrzejowska — Zachar 6:4, 6:2, uzyskując tytuł mistrzowski. Jak już donosiliśmy, świetna para łódzka W. Richter-

równa — J. Stolarow przegrała niespodziewanie do pary mistrzowskiej w półfinale.

Wreszcie mistrzostwo juniorów, wprowadzone na tym turnieju po raz pierwszy, zdobył członek krakowskiej „Jutrzenki“ Witman, bijąc w finale Weinthala z „Warszawianki“ 6:1, 6:3.

Tak więc Łódź odniosła w Krakowie znakomity sukces, wykazując ponad wszelką wątpliwość, iż miasto nasze przoduje w sporcie tenisowym wśród innych miast Polski.

Wszyscy wybitni uczestnicy turnieju krakowskiego udają się na międzynarodowy turniej tenisowy w Katowicach, który rozpoczyna się dziś i trwać będzie do 21 bież. mies. Pozaatem na turniej ten zgłoszeni są liczni goście zagraniczni, a więc w pierwszym rzędzie p. Prenn, łodzianin z pochodzenia, dalej pp. Baumgarten z Budapesztu, Janota z Opawy, Menzel z Reichenberga, Baman (mistrz Wrocławia), Breuner i dr. Juliusberger z Wrocławia. Do sensacyjnych spotkań tego turnieju zaliczane są walki pomiędzy Prennem, J. Stolarowem i Czetwertyńskim.

Elita powyższych graczy przyjadzie również na turniej międzynarodowy w Łodzi, poza dwukrotnym mistrzem Łodzi p. Gottliebem z Czechosłowacji, który zapewne zechce bronić swego tytułu po raz trzeci.

Jan K—ski.

Drugi trener lekkoatletyczny w Polsce — dziesięciobojec estoński — Klumberg

Dowiadujemy się, że wobec zbliżającej się olimpiady P. Z. L. A. zaangażował na trenera poza bawiącym obecnie w Łodzi p. Norlingiem doskonałego dziesięciobojca estońskiego Klumberga, który obejmie trening już niezadługo. Norling i Klumberg podzielią się pracą w ten sposób, że p. Norling trenować będzie sport kobiecy i biegi, Klumberg natomiast rzuty, skoki i wieloboje. Niewątpliwie starania P. Z. L. A. w celu podniesienia poziomu polskiej lekkiej atletyki, która i tak stała czyni postępy, pozwolą nam zaprezentować się na olimpiadzie jaknajkorzystniej.

Najszybszy automobilista polski inż. Liefeldt zwycięża w wyścigu górskim

Rozegrany w Zakopanem na szosie do Morskiego Oka 75 klm. wyścig górski, zakończył się spodziewanym zwycięstwem Liefeldta, który na pełnej zakrętów i idącej pod górę szosie osiągnął ogromną szybkość, bo 280 klm. na godzinę. Liefeldt posiadał wyścigowego samochodu Austro - Daimler.

W kategorii wozów turystycznych zwyciężył Wenzel na 8-litrowym Mercedesie (czas 7 m. 2 s.) przed tryumfatorem raidu Automobilklubu Polski, Szwarczstaj-

nem na 3-litrowym Austro - Daimlerze (czas 7 min. 40 sek.), Repperem (Lancia), Vellerem (Bugatti), Potockim (Austro-Daimler) i Bitschanem (Austro - Daimler).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zaginął

w nocy z 12 na 13

PIES

podwzrowy jasnobronzowy, odznaki: białe łapy, pysk i koniec ogona biały. Wabi się Ganc. Odprowadzić za wynagrodzeniem Przejazd 17. 928-3

W salach Grand-Kina
Piotrkowska 72.

TEATR REWJI

„MIRAZ“

Dziś i dni następnych!

Wystawiona będzie rewja niefrasobliwego humoru pióra Edwarda Reja p. t.

UJ, MORYC, NIE
DENERWUJ SIĘ...

PROGRAM Nr. 3.

HABLO! HABLO!

odegra orkiestra.

Zespół przed 20 laty...

niesamowity obrazek wokalny, wykona zespół

Duet TOMASZEWSKICH

Wyjątki z operetek i wiązanki piosenek

JERZY WELIN

Piosenki wytworne i charakterystyczne.

Defraudant

Bomba śmiechu na tle dramatycznym

Mąż, Żona, Rządca i Gospodarz.

Poraj-Porecka

Pieśni i romanse.

DUET ŻWIRSKICH

Scenki rodzajowe i charakterystyczne

OSOBOM OBCYM
wstęp wzbroniony

inscenizacja muzyczna dla nienerwowych

„Ci dwaj“ i „One dwie“

EDWARD REJ

Kawały i „szmoncesy“.

Duet Kaniewskich

tańce

Bazyli Kuszakiewicz

rosyjskie „czastuszki“ przy gitarze

Uj, Moryc, nie denerwuj się

Bomba śmiechu w 2 odsłonach

Moryc-Kubaś i Dora

ANETTA KAR

piosenki pikantne i frywolne

Cztery źródła rozkoszy

Szampański finał wykona zespół.

Konferencjer:

J. TOMASZEWSKI.

Kierownik art.-lit.:

EDWARD REJ.

Orkiestra pod batutą R. Kantora.
Przy fortep. M. Ptaszyński.

Początek przedstawień o 6, 8
i 10, w niedzielę o 4, 6, 8 i 10

Podczas przedstawienia publiczne na salę wpuszczoną nie będzie.

Pierwsze przedstawienie po cenach zniżonych.

Wszelkie passe-partout prócz urzędowych i prasowych ważne tylko na I-sze przedstawienie.

Sowiety rynkiem Łodzi

Z.S.S.R. jeszcze przez wiele lat nie przestanie być poważnym odbiorcą polskich towarów włókienniczych

Kontrabanda na naszej wschodniej granicy przewyższa obroty legalne

Wobec stwierdzonego odprężenia w stosunkach polsko-sowieckich, wróciła na porządek dzienny sprawa traktatu handlowego polsko-sowieckiego.

Zanim kwestja ta wejdzie na tory realnych pertraktacji, trzeba oczywiście wiele prac przygotowawczych, wiele materiałów i danych, aby treść traktatu odpowiadała istotnym i żywotnym potrzebom obu organizmów gospodarczych.

Niezmiernie cenne dane w tym zakresie znajdujemy w nr. 11-ym „Przeglądu Gospodarczego” w artykule p. B. Rz., znanego z szeregu prac ekonomicznych.

Pan B. Rz. daje ogólną charakterystykę handlu zagranicznego Z. S. S. R. w okresie od 1924 — 1926 roku, tablice wywozu i przywozu według rodzaju artykułów i według poszczególnych krajów.

Zgromadzone dane autor porównuje z cyframi przedwojennymi i takie wyciąga wnioski: „Wartość handlu zagranicznego Z. S. S. R. według cen przedwojennych wynosiła:

Przeciętnie miesięcznie, w milionach rubli. Przywóz — wywóz: 1913 rok: 101,7 — 118,4; 1922 — 23; 12,3 — 11,1; 1923 — 24; 16,7 — 28,3; 1924 — 25; 30,1 — 32,6; 1925 — 26; 34,6 — 34,5.

Obroty handlu zagranicznego Z. S. S. R. spadły po wojnie więcej, niż trzykrotnie, natomiast struktura pozostała bez głębszych zmian. Wobec zaniku produkcji krajowej, wzrasta przywóz wyrobów oraz wywóz surowców i półfabrykatów — jest to najważniejsza zmiana, jaką obecnie obserwujemy. W wywozie zaś główną rolę odgrywają produkty gospodarstwa rolnego.

„Udział Polski w przywozie wyrobów gotowych — jak pisze p. B. Rz. — do Z. S. S. R. w roku

Na rynku wełnianym.

Nadzieje na sezon zimowy.

Na łódzkim rynku towarów wełnianych, fabryki przygotowują się intensywnie do sezonu zimowego. Większym popytem cieszą się welury i niektóre materiały damskie. Zapasy towarów na składach są wyczerpane, tak, że hurtownicy zaczynają już niedługo zaopatrywać w świeży towar.

Bielski przemysł wełniany za walony jest zamówieniami zagranicznymi i krajowymi. Wskutek tego zmuszony był uruchomić dodatkowe warsztaty. Przepuszczalnie wzrost produkcji okręgu bielskiego w tegorocznym sezonie zimowym wynosić będzie w porównaniu z sezonem zeszłorocznym 15 do 20 proc. Zapotrzebowanie tańszych materiałów półwełnianych silnie wzrosło. Idą one głównie zagranicę, mianowicie do Rumunii, Węgier, Szwecji, Austrii, Włoch, Japonii, Persji i Indji.

Tkaniny wełniane natomiast kierowane są na Bałkan, do krajów skandynawskich i bałtyckich, Japonii, Anglii, Afryki północnej i Syrii.

Po raz pierwszy od czasu wojny dał się odczuć w Bielsku przejściowo brak kwalifikowanych tkaczy, zwłaszcza dla wyrobów modnych, czesankowych materiałów.

W okręgu białostockim koniunktura dobra. Eksport wyrobów białostockich wzrósł w lipcu w porównaniu z czerwcem b. r. prawie o 50 proc.

Na rynku wewnętrznym ruch narazie słaby. Fabryki przygotowują się intensywnie do sezonu zimowego. Ceny nieco się podniosły. Warunki płatności: wyłącznie weksle z terminem od 3 do 6 miesięcy. Wypłacalność niezła

1925-26 wykazał wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim. Według statystyki rosyjskiej, przywóz stanowił w roku 1924-25 — 2.674 tonn, wartości 5.566 tysięcy rubli, a w roku 1925-26 — 4.076 tonn, wartości 6,0 milj. rub. Szczegółowy wykaz wyrobów gotowych wywiezionych z Polski do Rosji wraz z omówieniem podajemy niżej.

Zestawienie ogólnych pozycji przywozu wyrobów gotowych potwierdza dobitnie tezę, że w przywozie poważne miejsce zajmują środki produkcji, przede wszystkim maszyny i przyrządy elektrotechniczne.

W roku 1925-26 widać wzrost przywozu konsumcyjnego, jak na przykład:

W roku 1925-26 — w r. 1924-1925 w milionach rubli: tkaniny bawełniane 38,4 — 10,9; tkaniny jedwabne 0,6 — 0,5; tkaniny wełniane 2,7 — 1,9; wyroby dziane 1,9 — 0,2; bielizna i odzież 0,2 — 0,2; guziki 3,1 — 1,1; galanteria 2,6 — 1,7.

W bieżącym roku gospodarczym 1926-27 redukcja przywozu dotknęła przede wszystkim przywozu konsumcyjnego, w którym dość poważne miejsce zajmuje Polska.

Do Polski wywozi Z.S.S.R. przede wszystkim rudy — żelazną, wysokoprocenową oraz manganową; w znacznie mniejszym stopniu — szpeticę i wlosie.

Po zanalizowaniu poszczególnych pozycji przywozu i wywozu p. B. Rz. wyciąga następujące wnioski:

„Handel zagraniczny z Z. S. S. R. wykazuje w przedstawionym okresie tendencję rozwojową. Zwiększenie się obrotów idzie przede wszystkim w kierunku wzmożenia wywozu z Polski do Z. S. S. R. i tylko w bieżącym roku, wskutek trudności aprowizacyjnych, przywóz zboża spowodował ujemne dla nas saldo obrotów handlowych.

Zestawienia powyższe nasuwają następujące wnioski: a) wywóz z Polski do Z. S. S. R. w r. 1926 kształtował się niepomysłynie w porównaniu z 1925 rokiem w dziale wyrobów włókienniczych, gdzie widzimy kilkakrotny spadek wywozu zarówno tkanin bawełnianych, jak i wełnianych; b) wybitnie spadł w 1926 roku wywóz maszyn rolniczych i wyrobów metalowych; wzrósł jedynie w 1926 r. wywóz wyrobów hutniczych — blachy oraz rur; c) obserwujemy wydatny wzrost wywozu przedy bawełnianej, farb i barwników oraz parafiny; d) dodatni wynik bilansu handlowego wywozu do Z. S. S. R. węgla kamiennego — 479.647 tonn, wartości 15.315 milionów franków złotych, lecz to zjawisko wybitnie przemijające; e) w przywozie z Z. S. S. R. zjawiskiem dodatnim jest zwiększenie się przywozu rud, co świadczy, że w przywozie rud uniezależniłmy się od zewnętrznego pośrednictwa, jakie miało miejsce do 1926 roku. Zwiększyły się również pozycje przywozu płacwa i innych, lecz w ogólnym obrocie stanowi to stosunkowo nieznaczny odsetek.

Liczyby urzędowe odbiegają w znacznym stopniu od rzeczywistości dokonanych obrotów.

O przywozie nielegalnym zbierają informacje urzędy celne rosyjskie, które wykryły kontrabandę na odcinkach granic białorusko i ukraińsko-polskiej na sumę 3 milion. rs. z górą w ilości 133.382 kgr. A do tego przecież dodać na

leżałoby nie podlegającą żadnej statystyce kontrabandę przewiezioną.

Nawet wykryta kontrabanda przewyższa w niektórych pozycjach obroty legalne, z czego wynika wyraźnie, że rynek rosyjski potrzebuje tych towarów.

Ogólną ocenę stosunków handlowych polsko-sowieckich p. B. Rz. formułuje tak:

„Zmniejszenie się w ostatnim roku wywozu do Z. S. S. R. nie jest wynikiem pogorszenia się koniunktury wywozowej dla naszego przemysłu na rynku rosyjskim, lecz rezultatem zmian o charakterze raczej strukturalnym: mechaniczna redukcja przywozu wogóle, a represja w stosunku do przywozu polskiego w szczególności. Wywóz polski bowiem wykazał w ubiegłym roku wydatny rozwój; wyroby gotowe weszły na cały szereg nowych rynków i wejściu na rynek rosyjski nie mogła przeszkodzić konkurencja z innymi krajami, jakkolwiek wpłynęły na zmniejszenie wywozu w pewnym stopniu i nasze trudności kredytowe.

Rynek Z. S. S. R. potrzebuje wyrobów polskich, do których przyzwyczaił się przed wojną, a położenie geograficzne obu krajów nadaje naszemu wywozowi stanowisko uprzywilejowane. Rozwiązanie zagadnienia leży w szczególności w stosunkach polityczno-ekonomicznych.

Powyższe uwagi stosują się w zupełności i do rynku włókienniczego. Rząd sowiecki, oczywiście, dąży do uniezależnienia się od przywozu wyrobów włókienniczych, lecz przewiduje, że nie nastąpi to jeszcze dziś.

Interesujące są pod tym względem rozważania w „Ekonomicznej Żyzni” — na temat perspektyw rozwoju przemysłu włókienniczego. Autor dochodzi do wniosku, że produkcja krajowa nie będzie mogła nadążyć za wzrostem konsumcji krajowej, mimo naderwzajemnych wysiłków ze strony sfer zainteresowanych. Konsumcja krajowa w ostatnich latach wykazuje pomyślny wzrost i należy przewidywać, że w ciągu pięciu najbliższych lat krajowy przemysł nie będzie w stanie sprostać zapotrzebowaniu.

Z rozważań tych nasuwa się wniosek, że Z. S. S. R. nie przestanie być poważnym rynkiem dla wyrobów włókienniczych.

Sytuację powyższą obserwujemy również w innych gałęziach wytwórczości.

Na zakończenie autor konkluduje, że rozwój wywozu polskiego na rynek rosyjski będzie wymagał wielu wysiłków, w których m. in. trzeba będzie mieć do czynienia z konkurencją Stanów Zjednoczonych i Niemiec. Czynniki pomyślne dla Polski w tej dziedzinie to — położenie geograficzne i znajomość rynków.

Przemysł włókienniczy na prowincji ma zamówienia na kilka miesięcy

W ostatnich dniach w przemyśle włókienniczym na prowincji nastąpiło wzmoczenie produkcji w związku z otrzymaniem poważniejszych zamówień przez cały szereg większych firm. W pierwszym rzędzie dotyczy to Piotrkowskiej Manufaktury, która dla swej przędzalni otrzymuje poważne zamówienia, zapewniając sobie równomierną produkcję na przeciąg nawet kilku miesięcy. Również i drobny przemysł włókienniczy w Bełchatowie otrzymał większe zamówienia od wielkich i średnich firm, co umożliwi zatrudnienie znaczniejszej liczby bezrobotnych. (e)

Dr. med. M. Maślanka
choroby nerwowe i umysłowe
Piotrkowska 120, tel. 47-72
powrócił.

Racjonalna polityka sprzedaży

Gotówka i krótsze weksle solidnych firm

W ostatnich dniach odbył się szereg konferencji przedstawicieli przemysłu w sprawie stosunków, panujących na łódzkim rynku w zakresie sprzedaży, gdzie ustalenie jednolitych warunków jest niezbędne z uwagi na protesty i masowe upadłości firm kupieckich. W dyskusji nad temi doniosłymi zagadnieniami; podkreślano, iż stosowanie daleko idącej ostrożności przy sprzedaży jest palącym naczyniem z uwagi na fale protestów i

upadłości, które narażają przemysł na poważne straty. Z tych względów należy przyjmować weksle na terminy nie dłuższe niż 2 miesiące lub 70 dni i to od firm kupieckich, zastrzegających pod wszelkimi względami na kredyt, a przytem odbiorcy muszą wpłacać część należności gotówką. W ten sposób przemysł dąży do sanacji stosunków na łódzkim rynku włókienniczym, (e)

Skąd pochodzi towar?

Zaden kupiec nie jest w stanie tego skontrolować

W związku z wprowadzeniem reglamentacji przywozu w celu ograniczenia zbytniego importu do Polski wprowadzone zostały t. zw. świadectwa pochodzenia, które służą dla celów taryfowo-celnych oraz dla kontroli czy pod firmą wiedeńską, lub czeską nie sprowadza się towarów niemieckich, znajdujących się na liście towarów zakazanych. Ostatnio zrzeszenia kupieckie zostały powiadomione przez swych delegatów centralnej komisji przywozowej o wydaniu zarządzenia, na mocy którego podlegają konfiskacie towary w razie, gdyby władze celne stwierdziły, że w świadectwie pochodzenia fałszywie podane zostało miejsce wyprodukowania tego towaru. Zarządzenie to wywołało wśród importerów

łódzkich prawdziwe poruszenie, ponieważ żaden kupiec łódzki nie jest w stanie skontrolować, czy zakupiony przez niego w Wiedniu towar jest rzeczywiście pochodzenia austriackiego, czy też nie. Za dowód służyć tu może tylko świadectwo pochodzenia, a wobec dotychczasowych zarządzeń min. przem. i handlu, oraz stosowanych dotąd przepisów, zmiana ta stałaby w kolizji z całym takim postępowaniem. Z uwagi na tę właśnie okoliczność przedstawiciele zrzeszeń kupieckich zwrócili się do swych delegatów centralnej komisji przywozowej, domagając się uzyskania od czynników miarodajnych zmian tych zarządzeń i szczegółowych wyjaśnień. (e)

Czy wspólnik jest odpowiedzialny za zobowiązania po wystąpieniu ze spółki?

W swoim czasie jeden ze wspólników nieistniejącej już obecnie „Polskiej składnicy manufakturowej, Sp. z o. o.” Lichnicki wystawił weksle, a po pewnym czasie wystąpił ze spółki, przyczem zobowiązania jego przejął niejak Braum. Weksel ten nie został w terminie przez Lichnickiego zapłacony, wobec czego posiadacz tego weksla zwrócił się do sądu z żądaniem uiszczenia przez wystawcę odnośnej kwoty. Na rozprawie Lichnicki oświadczył, iż zobowiązanie to zaciągnął jako

wspólnik wymienionej firmy, obecnie zaś zobowiązania jego przejęła osoba trzecia, wobec czego nie poczuwa on się do obowiązku uiszczenia tej kwoty. Sąd w motywach swych stwierdził, że pozwany należność z tytułu tego weksla zapłacić musi, ponieważ układy pomiędzy stronami nie mogą naruszać interesów osób trzecich. Odpowiedzialność z tego rodzaju należności ustala się odpowiednio do wysokości udziału w momencie wystąpienia ze spółki. (e)

Handel z Japonią

Przedstawiciele poselstwa japońskiego zapoznają się z łódzkim przemysłem włókienniczym

W najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd do Łodzi charge d'affaires poselstwa japońskiego w Warszawie, radcy handlowego oraz sekretarza tego poselstwa. Przybywają oni imieniem rządu japońskiego, celem dokładnego zorientowania się w stosunkach, panujących w łódzkim przemyśle włókienniczym i możliwościach wzmocnienia wzajemnych stosunków gospodarczych. Wizyta ta pozostaje w związku z niedawnym pobylem w Łodzi senatora

Katauro Innabata, który potrafił zainteresować rząd japoński łódzkim przemysłem włókienniczym. Przedstawiciele rządu japońskiego zwiedzą podczas swego pobytu kilka większych fabryk włókienniczych, oraz odbędą szereg konferencji informacyjnych w celu dokładnego zbadania możliwości ożywienia eksportu włókienniczego i przedyskutowaniu sprawy bezpośrednich dostaw surowców. (e)

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA	
Dolary 8,91	
CZEKI	
Belgia 124,51	
Holandja 358,55	
Londyn 43,49	
Nowy Jork 8,93	
Paryż 35,07 i pół	
Praga 26,51	
Szwajcaria 172,50	
Wiedeń 125,90	
Włochy 48,75	

AKCJE	
Bank Dyskontowy 131.—, 132.—	
Bank Zarobkowy 87.—, 86.—	
Bank Polski 142.—, 141.—	
Sila i Swiatlo 93.—	
Wysoka 120.—	
Nobel 49.—, 48,50	
Modrzewów 9,10	
Pocisk 2,50, 2,40	
Starachowice 65.—, 64.—	
Zawiercie 39.—, 38,50	
Borkowski 3,40	

Spłes 105.—	
Cukier 5.—	
Węgiel 96.—, 95.—	
Litop 30,50, 29,75	
Ostrowieckie 90.—, 88.—, 90.—	

Notowania złotego.

W dniu 17 sierpnia 1927 r.

Za 100 złotych:	
Londyn	45,50
Zurych	58,00
Berlin wpl.	48,75—47,15
na Warszawę	48,875—47,075
na Poznań	48,875—47,075
Gdańsk wpl.	57,65—57,79
na Warszawę	57,68—57,71
Wiedeń czeki	79,15—79,41
Praga	577 125

Notowania giełdowe w Paryżu

PARYŻ, 17 sierpnia (Pat) Notowania końcowe

Londyn	124.02.112
N. Jork	25.50.778
Włochy	159.10
Szwajcaria	492.—
Niemcy	806.—
Rumunia	1575

TARGI WIENIEŃSKIE

4.—11. września 1927 r.

SPECJALNE WYSTAWY:

Wystawa Belgijska — Wystawa Włoska
Wystawa Japońska

„Techniczne nowości i wynalazki“
Targ na artykuły hotelarskie
Wystawa reklamy :: Targi radjowy
Wiedeński salon mód futrzanych.

Wiza paszportowa zbędna. Z legitymacją Targów i paszportem wolne przejście granicy austriackiej Czeska wiza tranzytowa zbędna. Znaczna niższa kosztów przejazdu kolejami polskimi, niemieckimi, czeskiemi i austriackimi, jak również samolotami.

Informacje wszelkiego rodzaju oraz legitymacje (a zł. 7.—) otrzymać można przez

Wiener Messe - A. G., Wien VII., podczas trwania festiwnych targów lipskich w biurze informacyjnym w Lipsku, Oesterreichisches Messhaus, Mainstrasse 16-18, jak również przez honorowe przedstawicielstwa w Łodzi: Austrjacki Konsulat, Finkenstejn & Baum, Przejazd 20. Sp. Akc dla Międzynar. Transp. Schenker i S-ka, ul. Pomorska 21, skrz. poczt. 186. Polskie Biuro Podróży „Orbis”, Andrzeja 5. Tel. 1-01. 5777-2

ZARZĄD

Fabryki Wyrobów Wełnianych i Bawełnianych

„M. i T. PIKIELNI“
SP. AKC.

w Łodzi

zawiadamia niniejszym pp. akcjonariuszów, że w dniu 17 września r. b. o godz. 5-ej po poł. odbędzie się w lokalu Spółki przy ul. Moniuszki Nr. 3

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Powiększenie kapitału zakładowego Spółki do zł. 2.000.000.—
- 2) Zmiana § 43 Statutu Spółki.
- 3) Dodatkowa amortyzacja za 1926 r.

O ile Walne Zgromadzenie w powyższym terminie nie będzie prawomocnym, odbędzie się ono w drugim terminie w dniu 1. października 1927 r. o godzinie 5-ej po poł. w tymże lokalu ze skutkami przewidzianymi w § 28 Statutu Spółki. 6032-1

Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi

Spółka Akcyjna

PIOTRKOWSKA 96.
TELEFONY: 2-59; 8-71; 8-72; 9-73.

BANK DEWIZOWY
Oddziały: Warszawa i Sosnowiec

ZALATWIA
INKASO, DYSKONTO, ZLECENIA GIEŁDOWE
PRZYJMUJE
WKŁADY oszczędnościowe w WALUCIE
KRAJOWEJ i ZAGRANICZNEJ.

2 AUTOBUSY 30 OSOBOWE

kryte marki ROCHET-SCHNEIDER w karoserji fabrycznej, oraz kareta ROCHET-SCHNEIDER 12 CV w bardzo dobrym stanie okazynie do sprzedania odpowiedzialnym na bardzo dobrych warunkach. Wiadomość: Auto-Koncern Warszawa, Wierzbowa 8. 6042-3

Nowoczesny Gabinet Racjonalnej Kosmetyki NATALJI MILDNEROWEJ

Piotrkowska Nr. 70, front m. 8
Godziny przyjęć od 10 — 3 i od 4 — 7
Masaze twarzy i częściowe. Usuwanie zmarszczek, piegów, węgry i innych defektów cery. Pielęgnacja włosów
Trwałe przyciemnianie brwi. Elektroterapia. Sollux. P. S. Ugi dla urzędniczek i pracujących pań.

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,50, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7,20.

Do wysiewu jesiennego 1927.

Zyto F. v. Lochow'a Petkuskie I. odsiew 35%
Pszenica Cimbała W. Ks. Saski oryginal 50%
Pszenica Cimbała W. Ks. Saski II. odsiew 25%
Pszenica Strubego General v. Stocken I. odsiew 35%

powyżej notowania wyższego giełdy w Poznaniu w dniu wystawienia rachunku. Worki oblicza się według ceny rynkowej.

Powyższe nasiona w najlepszym gatunku uznane przez Wielkopolską izbę Rolniczą ma do oddania

Hodowla Nasion Lekow w KOTOWIECKU,
stacja kol. Ociąż-Kotowiecko, pow. Pleszew.

Kursy Handlowe I. Mantinbanda w Łodzi, ulica Przejazd 12. Telef.: 57-91.

Wykłady rozpoczną się 5 września r. b. o godzinie 7-ej wieczór.

Zapisy przyjmuje Kancelaria kursów codziennie (prócz niedziel i świąt) od godziny 11 do 1-ej pp. i od godziny 4 do 8 wieczór.

Kierownik kursów I. Mantinband.

5901-4

Gimn. Wieczorowe P.O.W. dla dorosłych w Łodzi (z prawem wydawania świadectw) ul. Wólczańska 123.

Jedyny w Polsce Gimnazjum dla dorosłych
obejmuje klasy od IV do VIII włącznie
Program dostosowany ściśle do programów szkół państwowych.
Zajęcia odbywają się w godz. od 17.30—22

Zapisy przyjmuje Sekretariat Gimnazjum codziennie od godziny 18—20. Kandydaci (tki) winni przedstawić: metrykę urodzenia, świadectwo dotychczasowej nauki i dowody pracy. Egzamin wstępny 2 i 3 września. Lekcje rozpoczynają się dnia 5 września r. b. — Czesne 25 zł. miesięcznie.
Dla bezrobotnych bezpłatnie

DR.
Anna Margolisowa
CHOROBY DZIECI
PIOTRKOWSKA 81
powróciła.

Lekarz-dentysta
A. Zadziewicz
powrócił.

Kino Spół. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

UWAGA: Kino i Kasyno w ogrodzie.

Od wtorku dnia 16 sierpnia do poniedziałku włącznie
Monumentalne arcydzieło świata w 12 wielkich aktach

„Ostatnie dni Pompei“

Na międzynarodową obsadę tego filmu zebrał się tej miary artyści jak: Marja Corda, Bernard Götzke, Michał Varkonyi i hr. Rina de Liguoro.

Film ten jest tworem trzecieltniej gigantycznej pracy, przyczem kosztą tego obrazu wyniosły przeszło 2.000.000 dolarów.

Reż. CARMINE GALLONE.
Grozą przejmujące sceny zalewanego przez lawę miasta. Wybuch Wulkanu oddany z historyczną prawdziwością.

ANONS! Następnym program:
Niewolnicy morza.

Powiększona orkiestra.
Początek w dni powszednie o godz. 5-ej po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 5-ej po poł.
Początek seansów w ogrodzie o godz. 7,30 i 9,30 wiecz.

A. SZWARC
SKŁAD
węgla, drzewa i koks
ul. Kolejna 2a
Tel. 16-14
(dawniej Matysek)

poleca ze składu
WĘGIEL,
tylko pierwszorzędných kopalń,
SUCHE DRZEWO
sosnowe i dębowe w szczapach i rąbane oraz KOKS po cenach konkurencyjnych z dostawą do domów własnymi kołmi. Stałym Klientom udzielam kredytu. Sumienna i szybka usługa! 5871-8

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Łodzi, Wydział Handlowy, na posiedzeniu w dniu 11 sierpnia 1927, po rozpoznaniu sprawy upadłości firmy „Jakób Aron Grinstein i S-ka“, postanowił: wyrok z dn. 20 lipca 1927 uzupełnić w ten sposób, że ogłosić również upadłość wspólnikom firmowym firmy „Jakób Aron Grinstein i S-ka“, a mianowicie: Jakóbowi Aronowi Grinsteinowi, Moszkowi Chilowi Grinsteinowi i Mendlowi Grinsteinowi ze wszystkimi skutkami prawa. Wyrok zaopatrzyć rygorem tymczasowej wykonalności.

Za zgodność
Piotr Kon
adwokat.
6017-1

Dr. med.
JULIUSZ LANGE
powrócił
Wólczańska Nr. 51,
przyjmuje od 3—5 po poł.

Szkoła Przemysłowa

T-wa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żyd. w Łodzi, Pomorska 46/48.

Wydziały: el-mechaniczny, el-techniczny i tkacki.
Zapisy kandydatów przyjmuje Kancelaria Szkoły codziennie prócz sobót i świąt od godz. 10-ej do godz. 2-ej po poł.

Egzaminy wstępne, oraz zajęcia w szkole rozpoczynają się dn. 1-go września. 6041-8

Dr.
H. Wolkowski
powrócił
Zachodnia 57 (Cegielniana 19)
Choroby skórne i weneryczne.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz. 9—10 i 5—8.
Dla pań od 5—6
Oddzielna poczekalnia tel. 19-94.

Do malowania podłóg, drzwi i okien najlepszą farbą olejną i lakierową jest 5132-20

ALBALIN

twardo i szybko wysychający.
KOSEL i S-ka.
SKŁAD GŁÓWNY:
Przejazd 8, tel. 11-21.
FILJA:
Piotrkowska 93, tel. 15-62.

Ogłoszenia drobne

DONIESIENIA ROZM.

ZAGINAŁ
weksel na zł. 300.— pl. 25/X-27 r. wystawiony w dniu 11/8 przez Tomasz Pycio na zlecenie Adama Lewanowskiego. 6027-5

DIWANY
reperuję Tkalnia sztuczna Piotrkowska 92. 5945-6

ADMINISTRACJE
domu przyjmie rutynowany administrator na dogodnych warunkach. Oszczędna i bezwzględnie sumienna gospodarka. Łask. zgłoszenia do „Głosu“ pod „Gwarancja“. 5980-5

WYKWALIFIKOWANA
krawcowa przyjmuje roboty, fason sukni od 6 zł. oraz palta od 15 zł. Kilińskiego 78, prawa ofic. barter. 6046-1

:: GIEŁDA PRACY ::

CHŁOPIEC
potrzebny do terminu. Orła 25, Stolarnia. 6018-2

MŁODY
robotnik poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty do administracji „Głosu“ Polskiego“ pod „Robotnik“. 5974-2

HAFCIARKI
wykwalfikowane do haftu ręcznego potrzebne Andrzeja 46, m. 2. 6014-2

KUPNO i SPRZEDAŻ

SPRZEDAM
maszynę do pończoch o 2-ach cylindrach z całym urządzeniem Skiernewicka 16, u gospodarza. 6051-1

LOKALE i MIESZKANIA

POKÓJ
umeblowany z oddzielnym wejściem dla samotnego pana do wynajęcia. — Wólczańska 91, m. 40. 6053-2

POSZUKUJE
5 lub 4 pokoi z kuchnią, słonecznych, z wygodami, na I lub II piętro, w centrum miasta, wprost od gospodarza Pośrednicy pożądan. Of. pod „Mieszkanie № 1“ do „Głosu“. 6019-3

ZAGUB. DOKUMENTY

FLORENTYNA SEILER
zgubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. 6015-1

ZAGINAŁ
dowód osobisty wydany w gm. Wróblew, pow. sieradzkiego, na imię Marianna Jankowska. 6020-1

MICHAŁ TUBOŁA
zgubił dowód osobisty wydany w gminie Barzew pow. Sieradzkiego, oraz wyciąg z ksiąg stałej ludności na imię Marianny Tuboła. 6016-2

Ogłoszenie za wiersz milimetry 1 szpaltowy 1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 złot. — Ogłoszenia zamieszko we obliczane są o 50 proc. zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.